

ELEIZ-LIBURUCHUA

JESUS'EN LAGUNDIKO

A. KANDIDO BASABE'K

EGIÑA

Amar zentimuan edonun.

3

N- 58279
F- 59043

1. ATN
27023

ELEIZ-LIBURUCHUA

JESUS'EN LAGUNDIKO

A. KANDIDO BASABE'K

EGIÑA

BIAR DIRIAN BAYAKIN

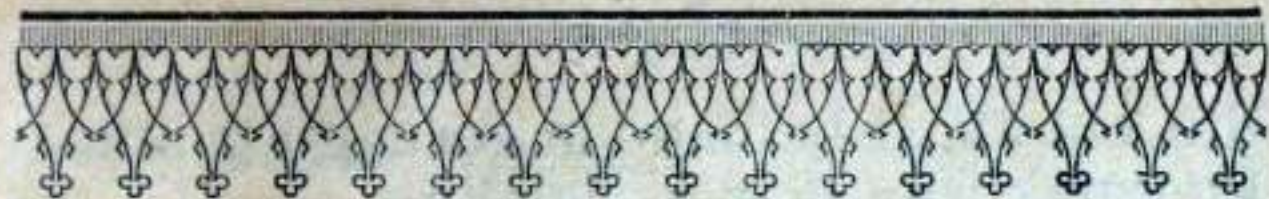
Liburu onen eskabidiak egin beitez
Durango'ra, FLORENTINO ELOSU'REN echera

1912

+

Carmen Velauroa

L. Lepetit

BERBAURRIA

Euskaldun-arimen onerako alneban-
chuan biarrian asi nitzanetik, sartu jatan
gogua ispillu chiki baten lez ipinteko au-
rrian euren kristinau-kizunak, bizitza on
baterako zuzen-bidia, ta batezbe zelan on-
do ta arin egin euren autorkuntza ta jau-
nartziak.

Banekusan liburu ez gichi orretarako,
ta batzuk euskerarik ederrenian. Baña
izanik biarren dirian gauzak ainbeste azal-
duten eztabezanak, edo beintzak gaurko
egunerako zarrak, eta karuegiak, eta orre-
gaitik danen eskuetara ezin eldu dirianak,
asartu naiz, naita aren-erdi euskera jakin
ez, Euskaldunai Jesusegan deutsedan
maitetasunagaitik, arrapataka eginiko li-
buruchu au eskintzen.

Ain Bizkai-barruko eztirian esakera ta
irazkera batzuk, baña edonun aitzen diria-
nak, ipiñi dodaz, Gipuzkuan Bizkaieraz
egiten daben errientzat egokiagua izan de-

din, eta alkar-batuago ta geruago-ta antze-kuaguak izan biar garielako.

I bizkaicua, bigungarria, kendu egin dot, alperrekua ta irakurtia nastauago egiteko baño eztaiko. *Ge, gi*, izango dira erderazko *gue, gui*, ta beti K, edonun gaur oituten dan lez; eta batzuentzat lenengotan gach-zamar bada, laster, oituagaz, erreztuko jake.

Mene-menetik eskatzen deutzuet danoi, esateko zer ondo iruditzen ez jatzuen; edo zegaz orniduago egin leikian, baña asco andiago egin barik.

ITZARTORDUAN.

Itzartu ta batera esaizu:

¡Neure salbagilla maitegarriaren Biotza!
Gartu ta geitu zeure maitetasunian nire biotz otza.
(300 eguneko parkamenak, esaten dan bako-
chian).

Aitiaren eta Semiaren † eta Espiritu Santuaren izenian. Amen.

(50 egun, park; ur bedeinkatuagaz egin ezkerro, 100 egun).

Jagi nagitasun barik, eta jantzi begirune andia-
gaz, oñaren ertzik be, aldala, ikusten ezta, Ama Birginia gaitik jakitunak diñuen lez. Jantzi-
takuan, belaunikoturik oe-onduan euki biar dozun Jesusen irudi-aurrian, esaizu:

Makurturik, Jauna, zeure anditasuna-
ren aurrian, gurtuten (adoraten) zaitudaz
neure biotzeko indar gustiakin. Ni lez osa-

sunez oeratu zirianetatik, jzenbat itzartuko ete-zirian gaur goizian inpernuan, edo gaiso! Eskerrak, Jauna, ta Zeutzat izan daidazala emon deustazun egun eta osasuna.

Apostolautzako Otoya: ¡Ene Jesus! Mariaren Biotz garbiaren bitartez eskintzen deutzudaz gaurko eskari, neke ta egikune gustiak, egiten jatzuzan iraunen ordaingarrizat, eta Zeure Biotz Santuaren beste gurari gustietarako. Eta batezbe Apostolautzakuai il onetan izentau jaken asmua-gaitik.

Aita-guria, Agur-Maria ta Kredua.

Banako-aztermena: Ikusi zelako pekatu edo utsegitian geyen jausten zarian; eta gogor erabagi, etzariala gaur jausiko. Orretan indartzeko, esan iru bidar: Agur-Maria; ta arriturik geratuko zara, ikusi daizunian iru Agur-Maria onen indarra, onetan eta beste gauza gustietan.

Andra Mariari: Zeu zara nire Jaube
Eta Ama laztana
Artu nire biotza
Begi, min ta dana.

San Joseri: Errubako eguna,
Jose emoiguzu
Zaintzalle zaitugula
Garbi ta baketsu.

Aingeru Jagoliari: ¡Jainkuak emoniko
Aingeru maitia!
Jagon ni ta zuzendu
Gaurko egun gustian.

ANGELUS.

- v. Jaunaren aingeruak Mariari iragarri eutzan.
- R. Eta Espiritu Santuagandik sortu eban. Agur-Maria, etc.
- v. Ara emen Jaunaren otseina.
- R. Egin bedi nigan zuk diñozun lez. Agur-María, etc.
- v. Jaungoikuaren Semia gizon egin zan.
- R. Eta geure-artian bizi izan zan. Agur-María, etc.
- v. Erregutu gugaitik Jaungoikuaren Ama Santua.
- R. Kristoren agintzarien duin izan gaitian.

OTOYA.

Izuri, arren, Jauna, zure grazia gure arimetan, zure Seme ta gure Jaun Jesukristoren gizon-egitia aingeruak erakutsita ezagutu dogunok, bere Nekaldi (Pasiño) ta Eriotziaren bidez, birbiztuteko atsegintzara eldu gaitian, Jesukristo gure Jaun beraren bitartez.

OERAKUAN.

EGUNEROKO AZTERMENA (esamiña): Bost atal daukaz, San Inazio'k erakusten dabenez.

1.ª *Eskerrak* emoten deutzudaz, Jauna, Jesusen Biotz eta Andra-Mariaren bitartez, egin deustazuzan mesede andi ta ugaria-kaitik; eta batezbe sortu, diabruaren menpetik zure odolagaz erosi, kristiñau egin, eta eriotzatic jagon nozulako, pekatuan nenguanian inpernuko su-garretara jaurti barik.

2.^{en} *Argitu*, Jauna, nire adiña, ainbeste meseden orde z gaur egin deutzudazan utsak ezagutzeko.

3.^{en} *Aztertu*: Itzartorduan zeure biotza Jaungoikuagana jazo dozu? Otoi (erreguak) egin dozuz? Zelan? Erabagi dozu utsegite nagosian gaur ez jaustia?—Biraurik esan dozu?—Mezia, aldozula, entzun dozu? Orduetan Agur-Maria bat esan dozu, ganeratuaz: Neure salbagilla maitegarriaren Biotza, Gartu ta geitu zure maitetasunian nire biotz otza? Erregulabur au esan dozu sarritan egun gustian, batezbe zirikaldu edo tentaziño aldian, bake-bakian? Jan-aurre ta osteko otoyak (erreguak) egin dozuz eta zelan? Errosariua?—Egin-biar edo obligaziñuak bete dozuz?—Echekuakin zelan ibilli izan zara? Asarratu zara; edo bestiai asarratu eragin? Pentsamentu, berba nai egikera charrik izandozu?—Guzurrik esan? Murmurian ibilli?—Arrokeririk? Bestien gauzetan sartu?

4.^{en} *Damutu*: Ara, Jauna, gaur be zelako pekatuak egin deutzudazan, enebala

geyago egingo berbia emon-arren. Baña, ezagutzen dozu nire argaltasuna-ta, zure neurri-bako ontasunagaitik, parkatu gaurko ta neure bizitza gustiko pekatuak. Damu dot, Jauna, pekatu egiña, Zeure biotz samur, neuganako maitetasunez betia, arantzaz zulatu deutzudalako, ta neure buruari ekarri deutzadazan kaltiakaitik.

5.^{en} *Erabagi*: Ez nire indarrai begirata, baña bai Zeure laguntasunagaz, erabagiten dot, eztodala aurrerantzian onako ez besteriko pekaturik egingo. Aldenduko naz jausi erazo deusten lagun eta bidietatik.

Esan *Neure Jesukristo Jauna*.

Ezin badozu ainbesterik egin, beñik-bein ez iñoizbe begirakunechu bat zeure barruari emon barik ichi, erazten zarien bitartian baño ezpada be.

AZKEN-OTOYA.

Gorde gaizuz, Jauna, itzartuta gabiltzala, ta zaindu lo gagozarian, Jesus'egaz itzartuta ibilli, ta bakian lo egin daigun.

Erantzi begirunez, eskatzen deutzazula Jaungoikuari erantzi zaizala ekandu char gustietatik. Oian sartzeran, gomutau arakon-baten, eta onenian gaurtik, etzariala geyago jagiko, ta betiko luak artuko zaituzala.—Ez egon oian itzartuta.

JAN-AURRERAKO.

Aitak, nai aldanik umerik chikienak:

Bedeinkatu gaizuz, Jauna, ta bedeinka-

tuizu Zeuk emonda artzera guazan jateko au.

Aita-guria, Agur Maria ta Gloria.

Mai onetan batu gaituzanak, zeruetako mayan batu gaizala. Alan izan dedilla.

JAN-OSTERA KO.

Eskerrak, Jaungoiko Gustialdun, gizaldi gustietan bizi ta agintari zariana, Zeure mesede gustiakaitik.

Aita-guria etc.

Jaungoikuak bere bakia emon deigula. (*Erantzun*) Baita betiko bizitzia be.

SINIZMEN, ICHAROPEN

ETA MAITETASUN EKO EGIKUNIAK.

¡Ene Jaungoikua! Izatez egia zarialako, Zeugan siniztzen dot. Zeure agintzarietan zintzua zarialako, Zeugan icharoten dot. Neurri-barik maitegarria zarialako, maite zaitut.

(Saspi urte ta saspi berrogeiko parkamenak, bakochian; osua, illian egunoro eginda).

Esan sarri, birtute onelan geitufia, santutasunian geitufia da-ta. Geituten dira, sarri esanagaz.

EGUN GUSTIAN SARRI ESATEKO ERREGU-LABURRAK

Bakochak 300 eguneko parkamenak, esalen dan bakochian.

1.^a Jesus'en Biotz Santua, Zeugan icharoten dot.

2.^a Jesus'en Biotz Santua, siniztzen dot maite nozula.

3.ª Jesus'en Biotz gustiz Santua, dana Zeugaitik.

4.ª Onetsia (bedeinkatua) Sakramentuko Jesus'en Biotz gustiz Santua.

5.ª Jesus higin eta Biotzez apala, Egizu nire biotza Zeuriorren antzera.

6.ª Jesus'en Biotz gustiz Santua, Betorkigu Zure Erreiñua.

7.ª Jesus'en Biotz Sakramentukua, Erruki zakiguz.

8.ª Jesus eta Maria.

Meza Santua.

Ez gure erligiñuak dauko, ez Jaungoikuak berak asmau lei Meza Santua baño gauza andiago ta mesedegarriagorik. Jesu-Kristo gure Jaunak Aita Betikuari Kalbarioko mendian eskiñi eutsan opari edo sakrifiziua berbera da Mezia, desbardintasun bategaz; Kalbariuan Jesu-Kristo gure Jaunaren odola, izurten zala, Meza-tan ez; beste gustietan bat dira.

¿Zelan, orduan, batzuk, peseta bi edo iru abade jaunari luzatuta, esaten deutse: ¿Zenbat balio dau Meziak? ¿Zer da diño-zuna? ¿Badago munduan urrerik ez zidarrik Meza bat erosteko? Munduko aberas-tasun gustiak utsak dira, arima bat diabruaren menpetik atera, ta inpernura biarrian, zerura eruateko. Barriz orretarako Jesu-Kristo'ren odol tanta bat naikua da. Bere odol tanta batek ainbeste balio badau, ¿zenbat balioko ete-dau bere odol gustiak? Ba, Meza batek, Jesu-Kristo gure Jaunaren odol gustiak-aña, balio dau.

Sazerdotiak Mezia emoten dabengan, diño Kenpis'ek goratzen dau Jaungoikua, aingeruak poztuten ditu, Eleizia geituten dau; emoten deutse biziai laguntasuna,

atsedena illai. Mezatan zabalik dagoz zeruak, eta aingeruak gora-ta-bera dabiltz geure eskariak eruan eta Jaungoikuaren esker edo graziarik ugarienak geuganaten. Mezatan inoizko onduen goretsi edo ondraten da Jaungoikua, zor deutzaguzan mesediakaitik eskerrak emoten deutzaguz, parkatzen jakuz pekatuak eta eskuratzen doguz laguntasun eta emokairik ederrenak. Munduaren asieratik amairano gizon eta aingeru gustiak Jaungoikuaren maitetasunez miñ eta oiñazik gogorrenak igaro ta ezerbeztuten egonagaz baño, atsegin eta goratasun gueyago artzen dau Jaungoikuak Mezatan. Munduko pekatu astun eta ugariak ainbeste iraindu ta atsekabetuten badabe Jaungoikua, asko be geyago goratu ta poztuten dau Meza batek.

Izanik, ba, Meza Santua gauza aiñ andi ta mesedegarria, ¿zelan eztira kristiñauak geyago zaletuten sarriago entzutera? «¿Zelán, diño dana naibageturik mixiolari entzutetsu batek, egoten dira nagi, epel, ganora barik, arrauzika, erdi-lo, albora-begira, barreka, berbetan? ¿Zer derichazue altaran auspez belauniko zagozen aingeru Santuak, gure lotsabagetasun eta aberekeria onegaitik? ¡Ah! lurreko errege baten aurrian moduzkuaguak egongo giñake: Jesu-Kristo'ren jayotzan modu obian egon zirian asto ta idia, gu Mezatan baño. ¡Oh aberiak baño aberiaguak! ¡Oh itsuta-

suna! ¡Oh esker gaiztokuak! ¡Eta ze kastigu gogorren begira gagozan!» Agaitik urteten gara Mezatik len baizen otz, epel eta gaizto.

MEZA-EMOLLIAREN JANTZIAK ZER ESAN NAI DABEN

Sazerdotiak adierazoten dau Jesu-Kristo. *Eskuak garbitziak*, zelan Jesus'ek garbitu ebazan apostoluen oñak. *Amituak*, arpegia estalduteko ipiñi eutsen eun-zatia, esaten eutsela belarrondokuak emonda: «Igarri nok emon deutzun.» *Albiak*, Herodes'ek jantzi eutzan zoro-soñeko zuria. *Singulua*, tatarrez eruateko, gerritik lotu eutsen sokia. *Manipulu* ta *estoliak*, esku-idunetako sokak. *Kasulliak*, Pilatos'en echian ipiñi eutsen errege-jantzi, gorri, barregarria. *Altariak*, Kalbariua. *Altarako samau ta korporalak* Jesu-Kristo'ri obiratzeko ipiñi eutsen ixara ta buru-zapia.

MEZIAREN ESKINTZIA

Meza Santu au ta gaur munduan emongo dirian beste gustiak eskintzen deutzudaz, Jauna, Zeu ta Zeure Seme Jesus'en goratasun eta Andra-Maria ta Santu gus-tien ondrarako, Eleiz-Ama ta bere seme

siniztedun gustien onerako, ta batez-be atsekabietan, nai pekatuko zein ilteko arriskuan gaur dagozanentzat; siniztausle ta sinizbako gustiak argitu ta katoliko egiteko, ta azkenez garbilekuko arima ta batezbe neure guraso, senide, ongille, ezagun eta adiskide gustiakaitik; baita neure ta mundu gustiko pekatuen orderako be.

Egizu aitiaren abade jaunagaz batera, ta ikusirik zelan dagon altaratik apur bat alden-duta, lotsarren, eta bere ta erri gustiaren pekatuakaitik parka eskatzen, esaizu zeuk be *Ni pekataria* zeure pekatuen damu biziagaz. Meza Santuko grazia ugariak galerazo eztaezan.—Igoten da gero altarara Meza-emollia, ta mun egiten deutso bertako santuen erlikijai, esanaz:

Erlikiak emen daukezan santuen eta beste gustien irabaziakaitik, eskatzen deutzut, Jauna, parkatu daidazuzala neure pekatu gustiak.

INTROITUA

Asieria esan nai dau; ta Aitalen, Igarla, ta beste Lege Zarreko Santuak Jesu-Kristo gure Jauna ikusteko euken egarri bizia adierazoten dau.

Eskerrak emoten deutzudaz, Jauna, Jesu-Kristo gizon egin ezker mundura bialdu nozulako. ¡Ze zoria niria, ainbeste Igarla ta Santu andik ikusi nai ta ikusi

ez ebena, altara orretan dakustanian! Baña batera ¿zein errua arek urrunetik ainbeste maitetu ebena neugaz euki arren, maitetzen ezpadot, eta bere agindu ta erakutzia jaramoten ez-padeutset!

KIRIE ELEISONAK

Esan gura dabe, *Jauna erruki zakidaz. Esaisu Aitiari, semiari ta Espiritu Santuari, bakochari iru bidar, zeure ta mundo gustiaren pekatuen par-kamena eskatzen deutsezula.*

GLORIA IN EXCELSIS DEO

Aingeruac Jesus'en jayotzan esan eben kanla ederra da:

Aintza (gloria) Jaungoikuari goyaldietan; eta bakia lurrian borondate oneko gizonai. Andiesten (alabaten) zaituguz, Jauna, onesten (bedeincatzen) zaituguz, jauresten (adoraten) zaituguz, goresten (glorifikatzen) zaituguz. Eskerrak emoten deutzuguz zeure zoriontasun andiagaitik. Zeruko Errege Jaungoikua, Aita-Jaungoiko Gusti-aldabena, Seme-bakar, Jesu-Kristo Jauna, Jaungoikua, Jaungoikuaren Bildotza, Aitiaren Semia: munduko pekatuen kentzallia, erruki zakiguz; munduko pekatuen kentzallia, artu eiguzu gure eskaria. Aitiaren eskuman zagozana, erruki

zakiguz. Zeu bakarrik zara Santua-ta, Zeu bakarrik Jauna, Zeu bakarrik gorena, Espiritu Santuagaz, Aita Jaungoikuaren atsegintzan. Olanche.

DOMINUS VOBISCUN

Onegaz esaten deutso sazerdotiak erriari: *Jauna izan dedilla zeuekin*. Eta erantzuten deutse Mezia erazoten dabenaren bitartez: *Et cum Spiritu tuo*, baita zeure arimiagaz be. Sazerdotiak altariari, Jesu-Kristo'ri berari lez, mun eginda, artzen daben bakia, emoten deutso erriari, erriak berari beste ainbeste opa deutsalara. ¡Zein bake, alkartasun eta maitetasun andia nai daben Eleiz-Amak sazerdote ta erriaren artian egotia!

OREMUS

Erregutu daigun, esan nai dau; ta onegaz eskatzen deutso erriari, beragaz batera egun atako santuari eskatu deyola. Esan gozu, ba:

Emon eiguzu, Jauna, sazerdotiak gaurko eguneko santuaren bitartez, bere santutasun eta irabaziakaitik eskatzen deutzinna. Olanche.

EPISTOLIA

Idazki edo kartia esan nai dau, apostoluen eta batez be San Paulo'n idazkien zati bat izaten dalako geyenian. Igarlen eta San Juan Batiatzaliaren gure Sinizte edo Fedeko irakaskizunak, adierazoten ditu.

Eskerrak, Jauna, zeure Igarlen aurre-
sanak egiazturik ikusten ditudazalako, ta
eurakin nai beste Sinizkai gustiakin nire
adiña argitu dozulako. ¡Zenbat ete-dagoz
oraindio sinizbakotasuneko illunbe iltza-
llian, eta zenbatek kristiñauen-artian ber-
tan galtzen ete-dabe egunero Sinizte San-
tu au! Sartuizu munduko gizon gustien
buruetan argi osasungarri au, ta emon-
deuskuzuna gorde ta geitu eiguzu, bera
zuzentzalle dogula, bizitza onetako bidia
egin daigun, zeruan zeure arpegi ederra
estalki barik ikusi-arte. Olanche.

EBANJELUA

Jesus'en sermoiak eta egikizunak daukazan
liburua da. Siniztu bear dogun geyena, bertan da-
gon legez, sutunduten gara irakurtorduan, gertu
gagozala adierazoteko, ez bakarrik Siniztea geure
barruan euki, baita soldau antzera arerio gus-
tietatik zaintzeko be. Bekokian (lotsia agertzen
dan lekuan), aguan eta biotzian zeñatzen gara,
erakusteko Siniztea agertzen ezkariala lotsatu-
ko; eta agoz autortu, ta biotzez maitetuko dogula.

¡Oh Jesus, Aita Betikuak guretzat emo-
niko Erakuslia! Zeure Ebanjelio Santuko
iracaskizunak ondo ezagutu, siniztu, lotsa
barik autortu ta biotzetik maitetzeko la-
guntasuna emoidaizu, eurakiñ neure bizi-
tzia zuzendurik, eskintzen deusten zerua
jarichi daidan. Olanche.

K R E D U A

Esaizu zeuk be Sinizkai bakocha bene-benetan siniztzen dozula, martirien eta Andra Mariaren sinizte bixiagaz zeure motela bat eginda; ta Incarnatus, ian belaunikotu, gugaitik allagifia beeratu zan Jesus'en izenian.

O F E R T O R I U A

Eskintzia esan nai dau, Jesu-Kristo'ren Gorputz eta Odol biurtu biar daben ogi ta ardaua, Jaungoikuari eskintzen jakalako. Arturik sazerdotiak Ostia patenan, esaten dau:

Aita deun, Gusti-aldaben, betiko Jaungoikua, Zeure serbitzari duiñez onek Zuri, neure Jaungoiko bizi ta benetakua, eskintzen deutzun orban-bagako opagei au artuidazu, neure zenbatu ezinalako pekatu, irain eta nagitasunakaitik, emen gagozan gustiakaitik; baita kristiñau bizi ta ill gustiakaitik be, neuretzat eta eurentzat betiko bizitzarako osagarri izan dedin. Olanche.

Botaten dau ardaua kalizan, eta ur-tanta batzuk ezarten deutzaz, adierazoteko geure arimak be Jesu-Kristo'ren Odolagaz batu biar diriala, garbitu ta be antzekuak izateko. Orregaitik bi-tartian esaten dau:

Mirariz gizona egin, eta mirari andiagoz barriztau zenduan Jaungoikua, ardau ta ur onen eskutapenagaitik emon eiguzu, Jesu-Kristo gure Jaunaren Jaungoikotasunaren zoridun izan gaizala, bera geur

gizatasunaren artzalle izateraño jatzi zan ezkerro. Zeugaz, Espiritu Santuaren batasunian, bizi ta agintzen daben Jesu-Kristogure Jaunaren izenian. Olanche.

Jasorik kalizia, esaten dau:

Eskintzen deutzugu, Jauna, kaliza osasungarria, eskatzen deutzugula zeure errukitasuna, Zeure jarleku itzaltsuraño igon dedin beronen usain gozua, gure ta mundu gustiaren salbaziñorako. Olanche.

Makurtuta esaten dau:

Biotz apal eta damutuok artu eikeguzuz, Jauna; ta geure oparia zeure gogokua izan dedin, egizu. Erdu dontsugiñ Betiko Jaungoiko gustialdozuna, ta zeure izen santuari gerturiko opagei au dontsutu egizu.

ATZAMARRAK GARBIERAN

Adierazoten dau Jesu-Kristok apostoluai garbitu eutsezela oñak, Pilatos'ek bere eskuak, eta Sazerdotiak Mezia emoteko, nai edozeñek jaunartzeko euki biar daben garbitasuna, aldendurik ez bakarrik pekatu larrietatik, baita, aldanez, ariñetatik be; orregaitik, garbituten ditu ez esku osuak, atzamar-ertzak baño. Esaizu:

Pekatu ta zikiñkeri gustietatik garbitu egidazu, Jauna, neure arimia, eta apaindu Zeure grazia ta doerik ederrenakin, bizileku gozatsu ta usain ederrekua izan deizun. Olanche.

ORATE FRATES.

Erregutu anayok, esan gura dau. Anayak deituten deutse sazerdotiak erriko gustiai, alan izan biar leukelako. Esaizu, ba:

Bere izenaren laudu ta gorapenerako, ta geure ta Eleiza Santu gustiaren onerako, artu deyala Jaunak zure eskuetako opa-geya.

PREFAZIUA

Sarrerria esan nai dau, Mezako zatirik andi ta itzaltsuenaren sarrera goratua dalako. Esaten da Jaungoikuari eskerrak emoteko. Meza-emolliak agur egiten deutso erriari esanaz: *Dominus vobiscum*, Jauna (izan dedilla) zuekiñ; eta eranztuten jako: *Et cum spiritu tuo*, baita zeure ari-miagaz be. *Sursum corda!* ;gora biotzak! *Habemus ad Dominum*: Jaungoikuagan daukaguz. *Gratias agamus Domino Deo nostro*: eskerrak emon deyoguzan gure Jaungoikuari. *Dignum et justum est*: Duin eta bidezko gauzia da. Eta gero Mezaemolliak.

Gauza duiñ eta bidezkoa, egoki ta osasungarria da benetan, beti ta alde gus-tietan eskerrak emotia guk Zuri, Jaun Santu, Aita Gusti-aldaben, Jaungoiko Beti-kua, Jesu-Kristo geure Jauna laguntzat arturik. Berorren bitartez andiesten (alabaten) dabe Aingeruak Zure izate goratua, Agintariak jauresten (adoraten) dabe, ika-raz makurtzen dira Aldunak, pozez gora-tzen dabela batera Zerua eta Zeruetako

Indartsuak, Gar-aingeru zorientsuakiñ. Artuizuz, ba, arren, eurenakin gure andi-espenak (alabantzak) be, apaltasunez autortzen zaitugula, esanaz:

SANTUS

Santua, Santua, Santua Gizon eta Aingeruen Jaungoikua, Zeru-lurrak beterik dagoz Zeure anditasunez. ¡Bizi bedi goyaldietan! ¡Onetsia (bedeinkatua) Jaungoikuaren izenian datorrena!

Makurturik esaten dau:

Zeuri, ba Aitarik errukiorrena, makurturik eskatzen deutzugu Zeure Seme Jesu-Kristo gure Jaunaren bitartez, ontzat artu ta dontsutu deizuzala emokai ta opari santu onek, eskintzen deutzuguzanak, lenengo Zeure Eleiza Santuagaitik, baketu, zaindu, batu ta zuzendu deizun mundu zabal gustian; baita Zeure serbitzari, geure Aita Santu (Urlia), Obispo (U), Errege (U), ta apostoluen eta Erroma'ko Sinizteko artezsinizle gustiakaitik be.

BIZIEN MEMENTUA

Mementuak gomutia, esan nai dau, Mezia atara dabenagaz eta beste berak nai dabezan gustiakin gomutaten dalako Jaungoikuaren aurrian abade jauna, begi ta eskuak batuta, itzalik andienagaz. Zabaldu zeuk be Jaungoikuaren au-

rrian zeure gurari ta biar dozun gustia ,ta eska-
tu icharopenik senduenagaz; ba emen Jaun-
goikuak gure gaiztakeri ta ezerbezari begiratu
barik , zur daukaz belarriak Jesu-Kristo gure
Jaunak altara ganetik, Kurutzian lez, bere ira-
bazi neurri bakuak aurrian ipiñita, egiten deu-
tsazan diadar zolietara.

CONTZAGRAZIÑUA

Auxe da Mezako zatirik itzal eta nagosiena.
Onche Meza-emolliak, arturik bere eskuetan ogi
apur bat, esango dau Jesu-Kristo'ren izenian:
Auxe da nire Gorputza, ta beste barik geratuko
da ogia, Jesu-Kristo gure Jaunaren Gorputz
bizi biurtuta. Arritu zaitez abade jaunaren al-
tasunagaz, siniztuizu utsik ezin emon leyan
Jaungoikuaren berbia, ta gurtu egizu Jesu-
Kristo, oso-osorik, ostichu aren irudipian, esa-
naz: *¡Neure Jaun eta Jaungoikua!* (1).

Nik gurtzen (adoraten) zaitut Jesus'en
Gorputz nigaitik Kurutzian illikua. Eske-
rrak Jauna, ainbeste maitetasunegaitik,
parkatu nire pekatu zeure borreruak, eta
ez galtzen ichi ain karu erosiriko arimak.

Bardin makurturik esaten deutso Meza-emo-
lliak kalizako ardauari: *Auxe da nire Odola*,
ta geratuko da Jesu-Kristo gure Jaunaren Odol
eginda.

Nik gurtzen (adoraten) zaitut Jesus'en

(1) Aita Santu Pío X.^o S. to Tomas sinizgogo-
rraren berba onek Ostia Dentsua jazoeran, be-
rari begiratuaz, esanda, emon ditu saspi urte eta
saspi berrogeiko parkamenak: eta osua, astian
bein.

Odol nigaitik Kurutzian izuria. Garbitu, Jauna, beragaz nire arimia.

Etorri jatzu Jaugoiko andia altara-ganera, etorri dira aingeruak be, bera gurtutera: sartu zeu be euren artian, barriztau zeure eskintzariak, agertu biar-izanak eta egin eskariak: auxe da onenetariko eretia Jaungoikuagandik nai dana jarizteko. Egizu Kalbariuan bertan zagozala.

ILLEN MEMENTUA

Emen eskintzen dau Sazerdotiak Meziaren babilio neurri-bakua atarau dabenen illakaitik. Jesus'en Odol-tanta bat naikua bada mundu gustiko ta milla munduko pekatu gustiak parkatuak izateko, ¿zein egokia ezta izango Meza Santuan eskintzen dan Jesus'en Odol gustia, garbilekuko arima errukarren zorra garbituteko? Ez uste daukenik Meza santua baizen gauza mesedegarrik. Egizu Mezatara deitzen deutzun chiliñaren bidez, deitzen deutzuela garbilekuko arimak, eta batez-be zeure senide, lagun eta mesedegilliak: euren diadarretara gortuten bazara, gortuko da norbait zeure diadarretara be, chilin orren beorren bidez garbitokiko gar ikaragarrietatik deitzen deutzazunian. Jaungoikuak erabagita dauko, geuk neurtzen dogun neurriagaz, neurtuak izango gariala.

NOBIS QUOQUE PECCATORIBUS

Zeure errukitasun ugarian icharoten dogun pekatarioi be eiguzu, Jauna, zati apurchu bat izan daigula Zeure atsegintza orretan, Apostolu, martiri ta beste san-

tu gustiakin batera; ez gure egintzakaitik, baña bai zeure errukitasunari begiraturik.

Meza-emolliak egiten ditu kurutzerik asko, bai esku-utsez Kaliza-ostien ganian, bai Otiagaz Kaliziari, Jesus'en Nekaldi edo Pasiño Santua gogoratzeko. Baita be belaunicotzen da sarri-lan, Jesu-Kristo gurtu edo adoreteko. Gurtu zeuk be, olako bakochian, sinizte eta maitetasunik andienagaz.

PATER NOSTER'IAN

Esan zeuek be *Aita guria*, ondo begiraturik bere saspi escabidiai. Saspi eskabide onek dakarrez gogora Jesus'ek kurutzetik esan ebazan saspi berbak, eta dira onek.

1.^{ua} Aita, parkatu, eztakie zer darabilen-da. 2.^a Gaur egongo az nigaz parai-xuan. 8.^a ¡Andria!, ara or zure semia; (eta gero S. Juani;) ara or zure Ama. 4.^a Neure Jaungoiko, neure Jaungoikua, ¿zegaitik ichinozu ni? 5.^a Egarrri naz. 6.^a Dana dago amaituta. 7.^a ¡Aita! Zeure eskuetan isten deutzut neure arimia.

OSTIA ZATITUERAN

Adierazoten dau Jesus'en arimia, gorputzetik aldendu zanian, Abraham'en egolekura jatzi zala, ango arimak ataratera; ta Emaus'ko ikaslak zelan ezagutu eben Jesu-Kristo, biztu zan egunian, ogia zatitueran.

AGNUS DEI

Jaungoikuaren bildotz, munduko pekatuen kentzallia, erruki zakiguz.

Esaizu iru bidar abade jaunagaz batera; ta gero, bizturik jaunartzeko gogua, esaizu beragaz jaunartu-aurrian egiten daben otoi edo erregu eder au:

Neure duineztasuna gora-bera artu biar dodan zeure gorputza, ezteidala izan, Jesu-Kristo, ene Jauna, neure galdumendirako; ta bai, zeure errukitasuna gaitik, gorputz-arimen jagola, ta euron osagarria artzeko.

DOMINE NON SUM DIGNUS

Jauna, ez naz ni duin Zu neure echian sartzeko; baña esaizu, ta beste barik nire arimia osatuko da. (Esaizu iru bidar.)

Gogozco Jaunartzia: Eleiz-Amaren gurari bizia da Mezia entzuten dan bakochian jaunartzia. Ezin badozu, egizu gogozko jaunartzia. Orretarako naikua da, jaunartzeko gogua eukitia, bizturik bere mesede andiak zeuganatzeko gurari bero-bero bat Erarik onena da Meza-emoliak jaunartzen daben bitartekua; baña egin lei nun eta noiz-nai, baita zeure eguneroko zeregiñetan jarduten dozula be, ta orixe da gogozko jaunartze onek benetakuari egiten deutsan alde bata; ta bestia arrokeri barik, zeure albokuak berak ez-takiala, egin al-izatia. Gurari biziz egiten dan jaunartziak, diñue jakitunak, egizko jaunartze epelak baño on geyago dakarrela arimara.

Sta Kataliña Sena'kuari edontzi edo baso bi bata urrezkua ta bestia zidarrezkua, erakutsita, adierazo eutsan Jaungoikuak, urrezkuak gorde-ten eutsazala egizko jaunartziak; eta gogozkuak, zidarrezkuak. Baña gogozko jaunartzerako be, egizko jaunartzerako lez, pekatu astun ezagun barik egon biar da arimia.

Emendik aurrera Meza-emolliak egiten dabe-na da, eskerrak emon Jaungoikuari, jaunartua-gaz egin deutsan mesede andiagaitik. Emon zeuk be eskerrak, ainbeste bidar zeure barru-ra etorri dalako; edo, nai badozu, egin zeure otoi edo eskariak.

ITE; MISSA EST

Nai dau esan: «Juan zaiteze; amaitu da Me-zia». Artuizu gero abade jaunaren bitartez Jaungoikuak emoten deutzun oneste edo bendi-ziñua.

AZKEN-EBANJELLIUA

Eskerrak, Jauna, Meza Santua entzuteko mesede andia egin deustazulako; eskintzen deutzut albait-zarrien etorriko nazala. Enaz aztuko, gaur beintzat, emon deusta-zuzan erakutsiakin; erabiliko ditut go-guan zeregin-bitartian, aldendurik mun-du, diabru ta aragiak dakardezan goga-men galdugarriak: il lenago, gaur zure anditasun itzaltsua pekatuagaz iraindu baño. Zabaldu, Jauna, zeure, oneste edo bendeziño santua neure gaurko zeregin eta arazo gustietara, zeure goreste edo

gloriarik andienerako ondo urten dagien. Aitiaren, Semiaren eta Espiritu Santuaren izenian. Alanche.

Esan abade jaunagaz batera, Meza-osteko eskariak, eskatzen deutzazula Andra-Mariari, S. Jose'ri ta San Miguel Goi-aingeruari, zaindu dayela Eleizia arerio gustiakandik; eta berak esaten dabengan *Cor Jesu Sacratissimum*, esan nai dau: Jesus 'en Biotz gustiz dontsua, erantzun: *Misere-re nobis*, erruki zakiguz. (Saspi urte ta saspi berrogeiko parkamenak emon ditu oraintsu Aita Santuak au iru bidar Meza-ostian esanda: jez urten esan barik).

Autorkuntza edo konfesiñua

Edo konfesiñua, edo kondenaziñua, ezta-go bitarterik pekatu astun edo mortalak egin dabezanentzat. Alan dauko Jaungoikuak erabagita, ta alan erakusten dau Eleiz-amak, gizon galdu, euren griña charrakin burutik biatzera lotuta dagozanak gora-bera.

Baña konfesau ondo, begiraturik zelan beteten dozun orretarako biar dan gauza bakocha.

DAMUA TA ERABAGI EDO PROPOSITUA

Damua egindako pekatuen atsekabe ta gorrotua da. *Maitetasunezkua* edo kontri-

ziñua, ta *bildurrezkua* edo atriziñua izan lei. Maitetasunezkuagaz autortu baño be lenago, parkatzen dira pekatuak, baña gero autortzeko asmuagaz. Orregaitit alegindu biar geunke, sarri egiñagaz, erreztütera. Artzen da «Neure Jesukristo Jauna, biotzez esanda. Baña izanik errezena bildurrezkua, elitzake iñoiz ichi biar autordu aurrian. Onetarako, aztermena eginda, itandu bekio bakochak bere buruari: Pekatu onek jaurtiten ezpadozuz, inpernura suaz ¿Eztozu nai juañ? Jaurti, ba. Damu bitzuok izan biar dira *sobrenaturalak*, auda, gure izatiaren ganetikuak, Jaungoikuak emonikuak, ez pekatuak berez dakazan kaltiakaitik' arturikuak. *Biotzeko samurtasuna* ezta naita-ezkua. Kristiñau onak damua beti dauke, naita eurak orretan ezer pentzau ez. Alegindu, «Neure Jesukristo Jauna» sarri esanaz, damua geituteko, grazia geyago artu deizun.—Aztertu gero ondo zure barrua, ta ikusi geyago pekatu-rik ez egiteko erabagirik ete-daukazun. Askok ez ikusi egiten dabe, eztaukelako erabagiri'k; chipiroiena, illundu ura, igesteko. Pekatu ariñetatik, aldala, aldenduteko erabagia, ona da, baña ez nai-ta-eztua. Ikusi zelako pekatuetan gausi zarian' eta erabagi bein, birritan eta geyago, eztozula beste-bein egingo: alan zendatzen da gogo makala,

AGOZKO KONFESIÑUA

Izan biar da: 1.º *Osua*, esaten diriala lengo zuzen egindako konfesiñotik onako goguan dagozan pekatu astun gustiak 2.ⁿ *Tolesbagia*, pekatuak edertu barik, eta pekatuen jasoera ta (historiak) albo batera ichita.

Ezta esan biar: Autortzen dodaz egin izango nebazan pekatu gustiak, amar aginduen kontra egin dodazanak, eta alan. Au ezta ezer esatia. Ezta lenengo aginduan be ez esan: autortzen dot eztodala maite izan Jaungoikua biar neban bestian. Ezta aingeruak be eztabe orretara maitatzen. 3.^{en} *Apala edo umildia*, erruduna da autortzen dana-ta. 4.^{en} *Zuurra edo prudentia*, aldريان berbarik garbienakin esaten diriala pekatuak; baña argi, ta bestien pekatuak agertu barik. 5.^{en} *Zintzua*, konfesoriaren esanai zintzo erantzunda, gauza astunian guzurrik esan barik.

ANTORTEKO ERA ERRAZA

Esan «Ni pekataria» Ezta biarrekua, baña ondo de esatia. Barriz lagun asko dagonian, esaizu zeure aurrekua absolu-ziñua artzen dagon bitartian, konfectoria zeure zain euki barik. Konfesoriagana el-

dutakuan, esaiozu ¡Agur, Maria, gustiz garbia. Neure arimaco aita! Onenbeste denpora, (illabete, urtebete, ta alan) da konfesau nitzala (Eztago zetan esan: eztaukat ezer lengo konfesiñokorik, egin dot esamiñia, baukat damua ta propositua... ta alan. Zeuk ikusi ori, aztermena egiten dozunian, len esan dan Iez). Lenengo aginduan egin dot au edo bestia (pekatu astuna bada, esan zenbat bidar egunian, astian edo illian, batez-beste, gichi-gora-bera). Bigarrenian ezer ezpadaukazu, ez esan: «bigarrena, alperreko juramenturik ez egitia; agindu santu onetan eztaukat ezer». Suaz irugarren edo daukazuzan agindura, bitarteko ausi eztozuzanak ichita. Entzun ondo konfesorik esaten deutzuna, ezer aztu ete-jatzun pentsaten ibilli barik, eta esan biotzetik: Neure Jesukristo Jauna, bestela damua badago (1) naita-etzua ezta baña.

Pekatu ariñak: Astunik euki ezarren, ez etorri zegaitik damaturik ezpazeunko lez; San Luis'ek pekatu arin osora elduten etzirian utsegite bi autortzorduan, konort-barik jausita geratu zan. Eztaukazu zetan

(1) Onetara autortzen balekie, geyenak, miñitu baten edo bian bakocha, errez egin leikez, buruauste asko konfesoriarik kenduta; ta ikusirik zein arin eta errez autortzen dirian, zaletuko litzakez sarriagotan konfesatera, arimen irabazirik andienagaz.

esan bakocha zenbat bidar egin dozun. Ezta danak esan-biarrik be eztaukazu, ta oba izango da, danak ziatz aztertu ta autor-tzen ibilli baño, andienak eta kaltegarrie-nak, ondo damututa, autortzia. Alan da gusti be, beti izango da ona, lengo bizitzako astun bat esatia, edo aginduren baten kon-tra egindakuak.

Konfesateko lotsia: Arrigarria ta siñiztu be, ezindakua da, zenbat arima galtzen da-bezan autortzeko lotsiak. Diabru mutuaren egikizuna da au. Lotsa izan biar litzake pekatu egiteko; baña pekatua autortzeko, zegaitik? Ez lotsatziarren, nai izan dau Jaungoikuak, gizon makal, jauskorrakin, ez aingeruakin, konfesatia; ta lotu ditu kastigurik andienakin, iñori, iltien beyan be, entzundako pekaturik ez esateko. Etzaiz ibilli beti bildurra sartuta daukazula; ez egizu egin deun-auste edo sakrilegio ika-ragarririk, Jaungoikuak, beste asko lez, kastigau etzaizan be. Bati ezpazara asar-tzen esaten, juan beste bategana; ta oni be ezin autortu badeutsazu, esaiozu: Jauna, lagundu beit, lotsa naz-eta. Edo esan kon-fesore bati, zerura juateko; edo esan jui-zioko egunian, mundu gustiaren aurrian; eta ganera ¡inpernura! Jakizu, arrantzalia zenbat-eta arrain andiago arrapau, pozago egiten dan lez; konfectoria be, pekatari an-diak artzen dabezanian, iñoizko pozen geratzen dala.

Kitugarri edo penitentzia: Ona da penitentzia ainbat lasterren betetia. Chikiak izanik, geyenez, emoten dirianak, obeto egingo dozu, garbileku edo purgatoriuan gichiago egon zaitian, zeuk zerbait geitua, geyago errezauagaz, nekegarriak gorputzari emonagaz, parkamenak irabaziaz. Aztuten bada, ta errez itandu ezin bayako konfesoriarri; edo ezin bete bada, berbarako gaixo baten, eztago ardurarik bete ez arren. Penitentzia beteten da, orretako asmorik euki ezarren, agindutako gauria, berbarako errosariua, errezau ezkeko, naita penitentiagaz gogoratu ez errezau ebanian. Penitentiarik onena, lengo pekatuko arriskuetatik alde egitia da.

PEKATU GUSTIEN KONFESIÑUA EDO GENERALA. Izan lei: 1.º *Kaltegarria*, bildurtiegi edo eskrupulosuentzat. 2.^{en} *Nai-ta-etzkoa*, lengo konfesiñuak charto egin dabezala, *ziur* dagonarentzat, 3.^{en} *Mesedegarria*. iñoiz egin eztabenarentzat, sartzaruan, eleizakuak artzeko, konfesino epelak egin dabezanarentzat, eta bizitza barri on bat asi naidanian. Len egin bada ondo konfesiño generala, eztago zetan ibilli bizitza gustiko pekatuak barrero esaten: egin len ondo eginiko konfesiño generaletik onakua; eta onena izango da urteoro urte gustikua egitia, batezbe Ejertziuak egiten dirianian. Konfesiño generala egin nai dozunian, esaizu: Onen beste denporako konfesiño

generalala egin nai neuke, ta ezta (edo da) biarrekua, ba biarrecua eztanian, ariñago ibilli lei. Beti da, naita izan bizitza gustikua, uste izaten dan baño asko errezagua.

PEKATUA NOIZ DAN ASTUNA: Iru gauza biar ditu: 1.º Izatia gauzia *astuna*, norberaren erichiz (1). 2.ª *Ezaguera osua*. Bape ezaguerarik ezpadago, ezta pecaturik be eztago: alan umiak, adiñ-argira eldu-arte, eztauke pekaturik. Ezaguera apur bat baño ezpadago, pekatu ariña baño ezta egongo; esaterako, erdilotako pentsamentuetan. 3.ª *Borondate osua*: Bape borondaterik ezpadago, pekaturik be ez; borondate apur bat bakarrik badago, pekatua be ariña izango da: alan gertatzen da zirikaldi edo tentaziñuetan, batetik nai, ta bestetik toki osorik emon barik, gabiltzanian. Ezpagagoz, ba, ziur gauzia *astuna* izan dala, ta ezaguera ta borondate *osua* egon diriala, ezkagoz ziur pekatua *astuna* izan dala.

(1) Ezta au bildurtiegi edo eskrupulosuentzat, ba onei gustia erizten jake *astuna*: onek egin de-yela, itsuan, konfesoriarren esana.

ESAMIÑIA EDO AZTERMENA EGITEKO ITAUNAK

LENENGO AGINDUA:

Jaungoikua maite izatia gauza gustiak baño geyago,

¿Zenbat denpora da konfesau zariala?
¿Ondo konfesau ziñian? Charto egiñ baziñiañ, ¿zenbat bidar konfesau ta komulgau zara ordutik ona? (Urte nai ill bakochian onenbeste, batezbeste, gichi-gora-bera.)

¿Bakizu dotrinia?

¿Ukatu dozu gure Erligiño Santuko egirik, berbarako inperua dagola? Eztabaidan ibilli edo dudau dozu zeure-artian?
¿Ukatu dozu aoz olako egirik, zeure barruan siñiztu arren? ¿Olako autuetan dabiltzanai aurrerapiderik emon deutsezu, itaunakin, arpegi argia ipiñita, edo barre eginda? (1)

(1) Onako sinizgalduai arpegi charra erakusten ez jakelako, zabaltzen duaz euskalerrian be, geure sinzte ederraren kontrako autuak, kalterik andiena, fediarene oztasuna, dakarrenak. Jaungoikuak erakutsi ta Eleiza-Amak siniztzeko erabagita daukazan egiak ukatzia, iru pekatu andientarikuetatik bat da, erejiako pekatu ikaragarria, gure asabak eriotziagaz ziatu edo kastigaten ebena.

¿Egon zara luzaro otoi edo erregurik egiñ бага? Zelan egin dozuz?

Abade jaunai (1) edo gauza santuai lotsia galdu deutsezu?

¿Jaungoikuaren kontra jagi zara, esanaz, barbarako, eztala zuzena, edo errukiorra, zeu edo zeuriak naibagetan dagozalako?

¿Salbateko icharopenik galdu dozu; ala uste izan dozu, bestera, agindu gustiak bete barik salbatia?

BIGARREN AGINDUA

Jaungoikuaren izen santua alperrik ez aitatzia.

¿Jaungoiko nai Santuari biraurik ezarri-deutsezu? (2)

(1) Abadien kontra ekiteko ekandua, kaltegarrienetakua da, itsututen dabelako Jaungoikuaren grazia zerutik lurrera ekarteko daukagun odi edo urbidia, sazerdotia. Jakitekua da orixe artu dabela masoiak Erligiñua galtzeco biderik ziurrentzat.

(2) Iru bakatu nagosienak ichita, auxe da beste gustiak baño andiagua: bere onduan eztauko zer ikusi ezta gizona iltiak be.—Oituraz esaten dot.—Ainbat charrago, zer esaten dozun daki-zula esaten badozu. Erdel-bedar char au euskal-errian be sartzen dua, guraso ta beste agintaritzia dauken gustiak egiñalak egiten eztabezalako. Oitura diabruzko ori kentzeco, goizian-goizian erabagi biraurik ez esatia; ta uts egiten badozu, zigarrorik ez erre egun aretan; edo zen-

¿Ziñ edo juramenturik egin dozu guzurrez edo ezta-baidan, Jaungoikua nai bere izatia berariz agertzen daben gauzak lekuko edo testigutzat ipiñita?

¿Okerreriaren bat egingo dozula-ta, zin edo juramenturik egiñ dozu? (1)

¿Jaungoiko nai santuai egiñiko *eskintzari edo botuak*, bete barik, aldozula, ichi dozuz? (2)

bat bidar esan dozun, ainbeste kurutze egin miñagaz lurrian oerakuan.

Re esanda, Jaungoikuaren izena aitatzia, ezta pekatu astuna; ezta *como hay Dios*, guzurrez, esatia be.

(1) Olakuak ez dira bete biar.

Umiak, atzamarrakin kurutzia eginda, mun egi ten deutesenian; edo *Jaungoikorako* esaten dabedian, eztirudi benetako zin edo juramentua. Baña eztira ez egiñ ez esan biar, charragora oitu ezteitezan, eta Jaungoikuaren izen santuari jago kan lotsiagaitik.

(2) Gauza ona da eskintzari edo botua; baña ezta ona ariñegi egitia, konfessoriagaz itundu barik.

Sarritan agintzen deutso batek Jaungoico nai santuai au edo bestia egingo dabela, atarako pekatuaren beyan lotu barik. Orrek eztira eskintzariak, erabagi edo asmo onak baño; ta olako erabagi, asmo edo proposituak austia, ezta berez pekatu.

Guraso ta aginpidia dauken beste gustiak, kendu edo indarbagetu leikez mendekuen eskintzariak. Senar-emaztiak be bai batak bestiagan daukan eskubidien kaltezkuak badira. Baita konfessoriak be batzuetan aldatu leikez Kruzada'ko Buldiaren bidez.

IRUGAREN AGINDUA

Jai-domekak gordetia (1)

¿Alperrerijaz ichi dozu Mezarik entzun baga, (2) edo Ofertoriua asita eldu zara?

Zeure nagitasunez ichi dozuz meza-nagosa, beisperak, errosario, sermo, dotriña, ta onako jaya ondo santututeko gauzak? Mezatan berbetan edo ganora barik egon zara?

(1) Aita Santu Pio X^{ak} zortzi jai-egun, domekaz-ostian, beste gustiak kenduta, ichi ditu: Jesusen Jayotzia (Natividad), Bill-ebaicundia (Circuncisión), Erregena, Jaun-Igokundia (Ascensión), Andra-Mariar en Sorkunde Garbia (Concepción), Jaso-Kundia (Asunción), San Pedro ta San Paulo'rena, ta Santu Gustiena. Cutzat barriz beste iru barriztau ditu: San Jose're rena, Corpus Cristi'kua, ta Santiago Apostolua'rena: Gipuzkua'rako ganera San Iñazio'rena.

(2) Eztauke obligaziñorik Mezia entzuteko:

I) EZIN DABENAK, eta dira 1.º *Kalle andichuren bat* jatorkenak, edo bestetan eztauken irabazi andiren bat galdu biar dabenak. 2. *Gaixuak gaixo-ostian*, bildur badira gach egingo deutsela echetik urtetiak. 3. Beste odezelako *bildur* edo *lotsa andichurenbat* igaro biarko leukenak. 4. Nai-naiezko *bidaldi bat* egir biar dabenak, lenago edo geruago ezin entzun badabe. 5. *Otseiñ cdo serbitzariak*, ugazabak isten ezpadeutse; baña beste ugazaba bat, aldala, billatu biar dabe. 6. *Eleizia urrun daukenak*.

II) OPIZIUGAITIK egon leiz Meza barik:

1.º) *Artzaiñak eta bizar-kentzalliak*, ezin ba-

¿Biarrik egiñ edo eragiñ dozu ordu biterdi inguru? (1)

dabe besteren bat euren ordez ipiñi. 2 Amak, umiak echian euki biar dabezanian, edo Eleizan ezin egon dirianian, garraxica ibilli barik, ez eurak Mezarik entzun, ez bestiai entzuten isten deutsela.

III) KARIDADIAGAITIK egon leiz Meza barik, gaixuak, nai echia, norberena zeñ iñorena zaintzen geratzen dirianac.

(1) Eztauke obligaziñorik biarra isteko.

I) EZIN DABENAK. Onek dira: *Kalle andichuren bat* jatorkenak, berbarako, laboriak galtzeko arriskuan badagoz 2. *Irabazi andichurenbat*, bestetan eztaukena, galdu biar badabe. 3. Astegunian euren edo eheco *jantziak* garbitu edo konpondu ezin dabezanak, jantzi onek garbitu nai konpontzeko.

II) OPIZIUUA GAITIK 1.º *Ule nai bizarkentzalliak*, besteren bat euren tokian ezin ichi badabe. 3. *Sastre ta jostunak* eskontza baterako edo beste onen antzeco gauzarako biarrekua dan jantzia amaitu ezin badabe; edo bezeruai, alan-biarrian, emoniko berbia ezin bete badabe. 4. *Ugazabak agintzen* dabenian; baña, aldala, beste bat billatu biar da.

III) KARIDADIA GAITIK: Erreten dagon echeren bat itzuli edo amataten, nai gaixuari laguntzen, zein ezeuki edo pobreren batentzat biarrian egon danak.

Mezarik ez-entzute ta biar-egitiaren ganian, gauza bi adierazo biar dira: bata da onetan ez-tala ibilli biar norberen eta bai Parroko jaunaren erechiz, aldala. Bestia; ezin danian Mezarik entzun, edo biar egin leikenian, ezta izango, esan dogun lez, pekatu; baña Meza santua izanik berez, eta Meza nagosia ondio geyago, gure arimen janaria; Mezarik entzuten eztabena, ta ba-

¿Barauak egin dozuz, edo egun debe-
kauetan okelarik jan dozu? (1)

LAUGARREN AGINDUA

Aita ta Ama Ondratia.

Seme-alabak: ¿Egon izan zara echian sarritan bekoki astunagaz, berba banakak eta gogor baño esaten eztozuzala, gurasuak bigun egiñ arren?

tezbe jai-egunetan biar egiten dabena, arrisku, andian dago arimia makaldu ta gorputzak goitu-
ta geratzeko. Onakuak, aberiak lez, mundu one-
tako gauzetara gustiz makurtuta bizi oi dira, lan-
tegi edo fabrika andietan ikusten dana. Ta zelan
gerputzari janariren bat ezin emon deusagunian,
beste bat billatzen dogun; arimiarentzat be, Me-
zarik ezin entzun danian, nai dala erreguak egi-
tia, nai liburu on bat irakurtia, gustiz izango da
egokia. Baña berez eztago olako obligaziñorik.

(1) Eztauke obligaziñorik baraurik egiteko:

1.º EZIN DABELAKO: gaixuak gaixonduan, edo
beste edozelako makaltasun bat daukenak. Lu-
zaro jan barik ezin egon dirianak, esaterako,
seindunak, nai bularreko umiak daukezanak; eta,
eskekuak izan ez arren, barau-eguneko jatordu-
nagosian, baraua gordeteko biar leuken beste jan
ezin dabenak.

2. OPIZIUUA GAITIK. Eztauke obligaziñorik ba-
raurik egiteko: nekezaliak, achurlariak, argiñak,
ireltzeruak, arotzak, errementariak, zapatariak,
okiñ edo panaderuak, bidaldi luze bat oñez egiñ

¿Burlarik egiñ deutsezu?

¿Zematu edo amenazau dozu gurasorik betondo, berbaz nai eskuz; bultzarik egiñ edo jo dozuz? (1)

¿Eriotzarik opa izan deutsezu, euren ondasunak zeuganatzeko, edo nasayago biziteko? ¿Biraunik ezarri?

¿Euren esanak egiñ dozuz, Mezatara ta beste gauza onetara juateko, lagun deungakin ez ibilteko, ariñ echeratzeko, ta beste onen antzeko gauza astunak *gogor agiñ-du* deutzuezanian? (2)

biar dabenak, eta beste onen antzekuak. Josliak, alan andrazkuak, zeiñ gizonezkuak, berez, eztagoz azkatuta; baña eurok, nai beste edozeñek ezin badabez bete euren egiñ-biarrak barau egin-da, eztagoz biartuta barau egitera, ta bai ez egitera.

3. URTIAKAITIK. Eztauke barau eginbiarrik ogetabat urte bete eztabezanak, edo irurogeigarren urtia, ta andrazkuak badira berrogetamargarrena, asi dabenak. Garixuma gustian (ezta domaketan be), ta beste barau egunetan ezin lei jan okelarik. Baña okela-buldiak emoten dau eskubidia, arraiña bakarrik jan biar litzaken egunetan, arraiñ orde z okelia jateko. Ezeuki edo pobriak, onetarako naikua dabe aita-gure bat errezetia, bulda-ordez. Buldia daukanak artu lei okela-saldia ta gero arraiña, jatordu baten; nai arrain-saldia, ta gero okelia, jatordu baten, buldiagaz okelia jan leiken egunetan.

(1) Onakuak iltero agindu eban Jaungoikuak bere legian. (Exod. 21,—15). Bardiñ gurasuai birauak ezarten deutsezenac be. (Lev. 20-9).

(2) Umiak ez beitez asi esaten: Eztodaz egin gurasuen esanak; ezteutset ekarri ardaa, ura

¿Bete dozuz euren testamentu ta azken-aginduak?

¿Irabazten dozuna emon deutsezu; edo gorputzeko zein arimako premiñetan lagundu deutsezu, berbarako, ariñ konfesateko, sentzuna galdu arte icharon barik?

Gurasuak: ¿Euki dozu ardura andi bat erakusteko zeure seme-alabai, ainbat lasterren erreguak, dotriña ta dotriñiaren azalgeta edo esplikaziñua, Mezia entzun eragiteko, ta konfesau ta komulgau deitezan, ezaguerara eldu ezkeru, au da, sasi urtegaz gichi-gora-bera, Aita Santuak oraintzu agindu daben lez?

¿Lagun charretatik aldendu dozuz?

Erromeria, nai neska-mutillak batzen dirian beste lekuren batera, zainduko dabezan lagunen bategaz izan ezik, juateñ ichi deutsezu? (1)

be ez; eta alan amaitu eziñik: esan dana batera, eztodaz bete gurasuen esanak.

(1) Diabruak sartuta dauko, zoricharrían, euskalerrían erromerietako oitura, ainbeste arimen galgarria; ta batez-be baserrietan zorotzat daukez aldentzen dirianak.

Baña oitura ori gora-bera, egia da Eleizako Erakusla gustiak dirauskuena: lotuak dagozala gurasuak, euren seme-alabak pekatuko arriskuetaik, aldala, aldendutera.

¿Gaurko erromeriak barriz, norentzat eztira pekatuko arrisku? ¿Eta aurkitzen dira gurasuak erromeriak galerazo biarrian seme-alabai, eurentara juateko zirikatzen dabezanak!

¿Kolokau egiñ biar doguz! ¿Ederto kolokaten

¿Illuntzera ezkero, batezbe alabia, eche-
ratu dozu?

¿Lau, bost urterik aurrera seme-alabai
alkarregaz, edo senar-emaztien gelan, lo
eragin deutsezu? (1)

¿Senar edo emaztegeyagaz alaba edo
semiari bakarrik egoten ichi deutsazu? (2)

¿Beste edozein pekaturako arrisku edo
okasiño anditik, aldozula, aldendu do-
zuz? (3)

¿Agindu onetan galerazota daukela ikus-
ten dozun gauzaren bat egiñ dabengan,
atzeratzeko bestian agirakatu, zurrau edo
jo dozuz?

¿Bialdu dozu, edo, aldozula, juaten ichi
deutsazu mutillari, premiña andi barik,
erri urrunetara, diru apur bat ekartiarren,
euren arimak eta ez gichitan gorputzak

dozuez askok inpernuaren erdian! Obeto *kolo-
kauko* zenduzan ondo azita, erririk-erri arimen
arrapatzalle ta bestien barregarri erabilliagaz
baño.

(1) Umiak gaur uste dan baño begi argiaguak
dakarrez: ¡Amaika umek santutasunaren bizi-
lekuá izan biar leuken echian, euren errubako-
tasuna edo inozentzia galtzen dabe, gurasuen
konturik ezagaitik! ¡Orrek eztira gurasuak: eu-
ren biotzeko zatien, umien, eriotza-giñak dira!
Non sunt parentes, sed preemptores.

(2) Onako gurasuak ezin egon leiz bakian eu-
ren kontzientzian, diño S. Ligorio jakitunak.

(3) Auxe da gurasuak euren seme-alabakaz-
ko daukezan egin biarretan neurririk laburrena
ta zuzenena. Ikusi nun eukiten zenduezan gaz-

eurak galtzeko arriskurik andienagaz? (1)

¿Bota dozuz alabak otsein edo serbitzera, zelako echian sartzen dirian, edo zelan dabilzan begiratu barik?

¿Ichi deutsezu eurai jagokenagaz eta euren sasoyan bizibide edo estadia artzen? ¿Galerazo deutsezu erligioso nai abade izatia; (2) ala, bestera, orretarako biartu dozuz?

¿Erakutsi charrik emon deutsezu zeure birauakin, abade edo erligiñuaren kontra jardunagaz, batari bestiari baño maitetasun geyago, bidebaga, erakutsiaz, echera-

tetan pekaturako arriskuak; anche eukiko dabez zeuen seme-alabak be ; Aldendu! Osterantzian baukazue zer ikusi Jaungoikuaren aurrian.

(1) Mutil askok zerbaitakuak izateko, eta gurasuak Ameriketatik etorririko batzuen diruai begi argiegia ipiñita, artzen dabe asmua eurak juan edo semiak, charrago ondio alabak, bialtzeko: etorri dirianen diruai ainbeste begiratu barik, obeto pentsauko baleukie zelako bizitzia, ta batezbe zelako eriotzia Ameriketan askok eukiten daben, eta euren sinizmen eta salbaziñua biar dan beste maite baleukie, beste ardurarik eukiko leukie onetan. ; Noraezian baño ezta bialdu biar!

(2) Au pekatu astuna da, bidebaga edo errazo-barik egiten bada, naita kristiñau ontzat dagozan askok sarritan egiñ. Onetan ez bakochak be buruari siñiztu; itundu konfesore jakitun, kontzientzi andiko bategaz. Baña duala beragana seme edo alabia be, bere errazoiak emotera. Biari entzun barik, ezin erabagirik emon lei zuzen.

tze berandukuagaz, edo beste zelanbait? (1)

Senar-emaztiak: ¿Erakutsi deutsezue alkarrereri charto-gurarik arpegi garratza *sarritan* ipiñita, berba mingarriak edo aserretutekuak esanda, nai berbarik egiñ barik luzaro, gauza utsakaitik, egonda?

¿Irabazi dozuna emon deutzazu emaztiari: ala gorde dozu gauza andirik taberna, kafe ta batezbe jokorako, zeure emazte ta seme-alabak gosez edo zorrez ichita?

¿Emaztiaren baimen barik aldendu zara luzarorako zeure echetik? ¿Etorri zara berandu echera, emaztiari aserria ta umiai erakutsi charra emoten deutsezula?

¿Eskurik jaso deutzazu, edo aserraldi andirik emon, batezbe seiñdun dagola, edo biar geyegirik olakuetan eragiñ deutzazu? (2)

¿Matrimoniño santuaren kontrako kezkarik badaukazu?

Neba-arrebak: ¿Asarre andirik eukí, edo luzaro berbia alkarrereri ukatu deutzazue?

(1) Emen ezarri dirian gurasuen egin-biarrak, Eleizako Erakusletatik aterauak dira; eurretatik juzgako ditu Jaungoikuak. ¡Ah zeñ gichi izan biar dirian, orduan, salbaten dirian gurasuak! Baña beste aldetik gachago da gizonezkuentzat, eskondu barik Jaungoikuaren aginduak gordetia.

(2) Orrehegaitik ainbeste seiñ galtzen dira, ta beste asko jayo erkiñ, indarga, ezetarako gauza eztiriala; edo beintzat izan biar leuken baño makalago: orixe da gure enda ta izakera ederra galtzen daben sustrayetatik bat.

Ugazabak: Arduria euki dozu menpekuai gauza onak erakusteko, ta charretatik aldenduteko, seme-alabakaitik esan dan lez?

¿Astun artu dozuz? Emon deutsezuz, eta laster, euren irabaziak?

¿Euren utsegitiak agertu dozuz, zegaitik eztagola?

Menpekuak: Bizi zara asarrez otseiñ edo kriaui zarialako, Jesus'ek berak esanik bere buruagaitik: Ez naz etorri bestiak serbidu nagien, neuk serbitzeko baño?

¿Zeure ardurapeko gauzak galtzen ichi dozuz?

¿Denpora askorik emon dozu alperre-rian?

Ugazaben kontra jardun dozu, edo agertu ixillik gorde biar zan gauzarik?

¿*Botua* emon deutsezu Erligiño ta uriaren alde geyen egingo dabena, Aita Santuak diñuan lez; begiratu barik nok emongo deutsun diru geyago, nori zor deutsazun mezedede geyago; zeñ dan adizkidia, zeñ ausokua, ta alanguak?

Alkate, Juez, Ayuntamentuko, Osagille, Maixu, ta onakuak, aztertu beyez ondo euren egin-biarrak.

BOSKARREN AGINDUA

Ez inor iltia

¿Inor ill (1), zauritu edo jo dozu? ¿Ola-
korik nai izan?

¿Gorrotorik badeutsazu inori? (2) ¿Bi-
raurik ezarri?

¿Eriotzarik opa izan deutsazu zeure bu-
ruari naibage *chikiakaitik*?

¿Edan (3) edo jan dozu gach egiteraño?
¿Beste zer-edo-zelan zeure edo bestien osa-
sunari kalterik ekarri deutsazu?

¿Lagun urkuen arimiari gachik egiñ
deutsazu, pekaturako bidia emonda, ber-
baz, kiñuz, edo egitez; kalian, plazan, ta-
berna, kafe ta beste batzarretan (4); eta,

(1) Uste dan baño sarriagotan gertatzen dana
da au. Umia gustiz da biguna, batezbe jayo baño
len. Onakuai eriotzarik ekarten deutsana, jaki-
ñen ganera, eskomulgata dago. Baña konfesi-
ñuan zuzentzen eztan gauzarik, eztago; ez, ba,
atzeratu orregaitik.

(2) Gorrotua eztan gauzia, edo beintzat astu-
na ezтана, pekatu anditzat artuta, atzeratuten di-
ra ez gichi konfesiñotik: esan gustia, dan lez, kon-
fessore jakitun bati.

(3) Mozkortien azkena, geyenian, zoro-eche
edo bide-ertz bat da, mundu onetan; bestian in-
pernua.

(4) Auxe da gaizbide edo eskandaluko pekatu
andia. Beragaitik diño Jaungoikuak: «*Animam
pro anima*». ¿Arimia ostu deustazu? Zeure eri-
miagaz ordainduko deustazu.

ondio charrago dana, umiai nai beste erru-
bako edo inozentiai begirik argitu deu-
tsezu? Asarratu zara? Bestien izakera (ge-
nio) charra eruan? Biraunik ezarri? (1)

SEIGARREN ETA BEDERATZIGAAREN AGINDUA

**Aragizko pekatuak ez egitia.—Inoren
emazterik ez gura izatia.**

¿Atsegiñ charrik, jakiñen ganera artu
dozu pentsamentuz, gurariz, berbaz edo
egitadaz; bakarrik, bestiakin, eskonge nai
eskondugaz, edo personia eztanagaz?
Esan ziatz lotsa barik, Jaungoikuari lez,
bakocha zeinbat bidar, egunian, astian edo
illian, gichi-gora-bera, inor izentau baga.

Ganera autortu jazo jatzuzan beste ar-
galtasun eta loikeri mueta gustiak en-
tzutez, esatez (autu, ipuiñ eta kantak),
ikustez (zeure edo bestien billoztasuna,
estampa, komedia, zinematografo); irakur-
tez (liburu, novela ta enparauak); dantza
(2), mosuka, estutze, bultza, oratze, besar-

(1) Ilgo alzara, ta onakuak gogo edo intentzi-
no char barik esatia, pekatu ariña baño ezta;
baña ez esan, batezbe gurasuak.

(2) Naste-dantza edo *baltsiua* berez eztirudi pe-
katu, astuna beintzat. Esan nai da, naste-dantzan
egiten daben gustiak, egitiagaz bakarrik, beste
zerbaitegaitik ezpada, eztala ziur pekatu astu-
na egiten dabela. Baña ori gora bera, egiten da
pekatu astuna naste-dantza, nai beste edozala-

petute, zirri ta beste aragizko atsegiña ar-
tzeko era gustiak. Ba, gauza bat jakiñ biar
da agindu onetan, eskontzaz-ostian artzen
dan atsegiñ char gustia, baldiñ ezaguera
ta borondate osua badagoz, pekatu astuna
dala. Eztago, orduan, zer miraritu ainbes-
te izatia kondenaten dirianak, ez, konde-
naten dirianetatik eundik larogetaemere-
tzi pekatu onegaitik kondenatia; ezta Jaun-
goikuak pekatu ezain, ezin-esangarri au
allagiñan gorrotau ta nekagarri edo kas-
tigurik arrigarrienakin, anchinatik ona,
ziatu edo kastigatiak be.

kuan: 1.º Ikutu charrak egiñaz edo autu charrak
esanaz, nai gogo edo pentsamentu, zeñ gurari
loyai leku emonaz. 2. Ikutu charrak egiten
ichiaz, naita norberak atsegiñik artu ez, zegaitik
ichi ezpadauko; ba lapurretan beste bati lagun-
tzen deutsanak, berak ostu ez arren, pekatu egi-
ten badau, lagundu biarrik ezpadauko; baita iku-
tu charrak egiten istia, zeñ dantzan, zeñ beste
edo-zelan, izango da pekatu astuna, naita nor-
berak atsegiñ loirik artu ez.

Izan lei, batzuk-batzuk batera ez bestera peka-
turik ez egitia. Baña batu aldra andian, estu-
estu, neska buru-ariñak, loikeriz eta ez gichi-
tan ardauz beteriko mutillakin, soñu, kanta,
jantzi nasai ta beste aragiaren biztugarri gustiak
dagozan tokian; ibilli ordu bat edo bian loike-
ria baño ez ikusi, ez entzun, ez billatzen eztala;
eta alan da gusti be pekatu astunak loitu barik
urteten dana, bene-benetan, edo da aingerua edo
da arria.

Orrechegaitik ezin siniztu dot, jolastutia baño
beste asmorik eztaukela diñuen gustiak, egia
autortzen dabela; ba zartzaruan edo eskontze-

SASPIGARREN ETA AMARGARREN

AGINDUA

**Ez ostutia.—Ez iñoren ondasunik (bidebaga)
opa izatia.**

¿Ostu dozu, edo ostuteko gogorik euki dozu? (1)

Saldu-erosietan bidebagetasunik egin

ko egiten daben autorkuntzan, esan darue nazte-dantziagaitik: ¡Bagenkian gauza ona etzala, baña ¡gaztiak izan! Egiñ daigun eztala orduan pekatuan jausten, baña ¿zelako irudiak sartuko jakaz buruan? ¿Zelako gogo edo pentsamentu, gurari ta pekatuak makurtasuna echako ortik sortuko? Alan ikusten dira dantza-zalietatik eunetik lau eztiriala aurkitzen pekatu astun bari. Balak gerretan gorputzik-aña arima, ilten dabez naste-dantza madarikatu onek. ¡Bai! Arangiak asten ditu naste-dantzak, arangiak daukaz oñian, eta arangiak jarraitzen deutse. ¡Kendu aragia! Ta munduku gauzarik zoruenak lez, bertatik kenduko dira nazte-dantza-gustiak. Orrechegaitik billatzen dabe nazte-dantza-zaliak gaba, bakartasuna, edo erbestia.

¡Bai! Konfesore, sermolari, agintari ta batezbe gurasuak, gustiak alkar-artuta, alegiñik andienak egiñ biar dira, diabruak, askotan ardau-saltzalliaekin bat eginda, geure artian sartu deuskuen erbesteko oitura gorpuz-arimen ondagarri au, aibait lasterren euskalerra maitetik bere tokira bolateko.

(1) Umiak ezteizala emen asi esaten: Ostu dadaz sagarrak, azurkia ta abar; esan dana batera: ostu dadaz gauza chikiak.

dozu, gauza eztirianak salduta, edo onak charrakin nastauta, bestiak oidaben baño goraguan emonda, neurri chikiaguak eukita, edo jakiñen ganera osturikua erosita?

¿Jokuetan tranpaz ezer irabazi dozu?

¿Testamentu ta beste azken-aginduak bete dozuz?

¿Zorrik, aldozula, garbitu barik badaukazu?

¿Kalterik, jakiñen ganera, egin dozu?

¿Ostu nai kalterik egiteko agindu, edo orretarako biderik emon, edo zelanbait lagundu deutzazu?

¿Osturikua, edo jakiñen ganera egiñiko kaltia, al-izantik, eztozu biurtu edo ordaindu?

ZORTZICARREN AGINDUA

Guzurrik ez e atia. — Iñori egiñ eztabenik ez ezartia.

¿Guzurrik esan dozu? (1)

¿Beragaz iñori kalterik ekarri?

¿Eregi edo jaso deutzazu iñori guzurrezko gauza astunik?

¿Murmurian egiñ dozu, bestien gauza onak chartzat artuta, charrak geituta,

(1) Guzurrik ezta esan biar purgatorioko arima gustiak ateratiarren be, ainbat gichiago gauzak *erremediatiarren*: oneterako oba da eskutau egia.

onak ukatuta, edo bestiak goratzen dabe-
zarian ixillik, asmoz, geratuta?

¿Murmurian dabiltzanai aurrerapiderik
emon deutsezu itaunak egiñagaz, edo ar-
pegi argia erakutsiaz?

¿Kartarik edegi dozu, jakiñik gauza
astunen bat daukala, edo chartzat jaubiak
artuko dabela?

¿Bata-bestien kontra entzunikorik esan
dozu, alkarren artian aserria sartzen do-
zula? Izen on edo kleituaren kontrako gau-
zarik esan dozu, naita egia izan, zabaldu
bakua danian?

¿Iñoren kontra uste edo juzgu charrik
euki dozu uskeria bategaitik?

¿Bestien izen ona galdu dozunian, naita
egia esanda, biurtzeko alegiña egiñ dozu,
esanaz, barbarako, oker esan zenduala; edo
beste gauza on bat bere alde atarauta?

KONFESIÑO AURRERAKO ⁽¹⁾

OTOYA.

Lotsaz arpegia gorriturik eta burua ma-
kurtuta nator, Jauna, Zeure aurrera.
Etzindudazala geyago irainduko, maite
izango zindudazala, ¿zenbat bidar agindu

(1) Otoi edo erregu onek pekatu astunak dau-
kazanari jagokaz berariz. Baña ainbakuentzat be-
eztatoz charto, ondo dalako geure bixitzako pe-
katu gustiak egin barriak lez goguan eukitia, au-
tortzen garian bakochian.

neutzun lengo konfesiñuan? ¡Eta alan da gusti be, ara emen zenbat pekatu egiñ ditudan Zeure begi garbien aurrian, Zeugandik arturiko almen eta sentzunakin. Bai, Jauna, egiñ dot, eta ezin ukatu nei. ¡Neu, lurreko ar sistriñ, ezerez au, jarki naz Zeure anditasun, aingeruak eurak arrituta daukazanaren kontra!

Begiratzen dot neure arimara, ta baltzitura, atsituta, diabru-koba bat eginda ikusten dot; jatziten naz inpernura. ta aozabalik dakust, piztia bat lez irrintzaka neure contra, neu iruntzi gurarik; igoten naz zerura, ta ichita agertzen jataz atiak, bultzaka ateraten nabela aingeruak, eztabelako egon nai, une bateko atsegiñ satar bategaitik, euren laguntza gozua saldu daben burubako onegaz. Dardaraka nua kalbariora, ¿ta zer da aurkitzen dodana? Jaungoiko andia, zeru-lurren Egillia, neure Aita maitia. ¿Zelan? Gaizkillarik andienaren gizan, kurutze baten esegita, ilda. Tayu aiñ negargarrian ¿nok ipiñi dau? ¡Neuk, neure pekatuak! ¡Bai, Jesus ona! Untze gogorrez josita ikusten dodaz zeure esku-oñak, neuk neuriak nasaikeriara luzatu ditudalako; zatituta gorputz garbi ori, neure loikeriakaitik; arantzazko koroï ori, neure arrokeri ta gogoratze charrakaitik, eta arpegi eder, aingeruen zoragarri dana, chistu zikiñez beteta, neure berba char eta birauakaitik. Neuk, neuk, erabilli dot osti-

kopian zeure Odol baliotsua; biotz gozo, ainbeste maite naberen ori, neuk samintasunez bete dot.

Baña galdua, deungia ta eskerbakua izan arren, Zeure semia naz, Jauna, ta Zunire Aita, aitarik onena, errukiorrena, samurrena ta seme-maitiena. Merezi dot, baña ez nagizu, Jauna, Zeugandik alden du; Zeure oñetan, neure eskerbagatasuna gaitik negar egiten ichidazu. Parkaeske etorten jatzunian pekataria, etziñiala gogoratuko bere pekatuakin, zeuk esan zenduan; ezta aspertuko be saspibidar saspitan parkatzen. Emen naukazu, ain sarri emoniko berbia, sarriagotan ukatu deutzudan pekatari gaizto au. Zeuk eza gutzen dozu neure argaltasuna-ta, parkatu neure charto egiñak.

¡Ama, Maria! errukitasunaren Ama ta pekaturien kai ta gordeleku ziburra; Jesus ta bere seme galdu onen artian bakiak egitera, sartu zakidaz. Eztot merezi, ondo dakit, saspiespata zorrotzez josi dodan ezkerobiotz gozo ori. Baña Ama zara, eta azturik neure gaiztakeriak, artu nagizu abegi onagaz; eta Zeure magalpien eskutauta, Zeure seme Jesus'en aurrian agertu naguzu. Damu andi bategaz, eta ziatz autortuaz neure pekatu gustiak, euren parkamen osua jadizteko lagun zakidaz, Zeure ta Zeure seme Jesus'en maitetasunian sartu nadin. Alan izan dedilla.

KONFESIÑO OSTERAKO

Zeure barruan zer gertatu dan ¿bada-kizu, oh neure arima maitia? Oiñ unechu batzuk ¿zer ziñian? Eta oiñ ¿zer zara? Abade jaunaren aurrian belaunikotu ziñianian, diabru-koba bat ziñian; orain Jaungoikuaren beraren bizi-leku gozatsua. Baltz, ichusi zengozan orduan; orain zuri, eder, argitsu Jaungoiko ta aingeruen aurrian.

Orduan begiratu Jaungoikuak, eta iguiñez ezin ikusita, albora egiten eban; orain ezin ditu begiak pozez zugandik aldendu. Orduan diabruaren menpekua, ta inpernuko ilinti bat ziñian; orain Jaungoikuaren lagun eta benetako seme maite, ta orrechegaitik zeruko jaubegei. Lengo illuntasuna, lengo estura, artégatasun eta biotzeko samintasuna ¿nunda? ¿Zer da neure barruan aurkitzen dodan poza, zabaltasun eta atsegiña? Aldakuntza miragarri au, ain denpora gichian, ¿nok egin, zeu izan ezik, oh ene Jaungoiko ona?

¿Eta Zu iraindu zaitut? ¿Zure kontra jagi naz? ¿Zu nire biotzetik atera zaitut? ¡Ah zeññ damu dodan! ¡Ah eta olako lotsabagakeririk iñoiz egiñ ezagaitik zer emongo ezneukian! ¡Ah nor asi leikian daukadan ezaguera ta zeure maitetasunagaz onxdiek

biziten, biotz samur, maitetzalle ori neure bizítza gustian bein-be ez irainduteko!

Baña au neure eskuan eztaukadan ezkerro, erabagiten deutzut, Jauna, orain autortu dodan pekaturik, ez besterik eztodala egingo. Milla bidar il, Zu samindu baño lenago; milla bidar il, Zu, neure maitiori neure biotzeko ostatutik jaurti baño lenago. ¡Alde nigandik diabru galtzallia, alpe-
rrik etorriko az beste saspí eu baño charraguak artuta, garbiturik ikusten duan eche onetan sartzera. ¡Alde! ¡Eztaukak nigan zer ikusirik! ¡Alde nigandik pekatu ta pekaturako bidiak; alde pekatuko lagunak; alde jolaz zoro, arimak arrapatzeko sariak; alde gurari ta autu satarrak! ¡Ez beste bein pekaturik, Jauna, ez, ez! Naikua ta geyegi dira oraingíñokuak. Sarritan emon deutzut berbia, ta sarritan uts egin dot; baño orainguan eneuke gura goitua urtetia. Alan da gusti be argala nazala, ikusten nozu, Jauna, ta zeuk indartu neure gogua; Zeuc josi Zeure bildur santuaren untziakin pekatura obendu eztedin. ¡Jesus'en Pasiñua indartu naguizu! ¡Jesus'en Bijotza! ¡Zeure barruan gorde nagizu!

Eta Zu, neure Ama maitia, begi aiñ samurrakin, aiñ pozik begiratzen deustazun ezkerro, emon dodan berbia jagoten lagundu eidazu. Aur neure biotz onen giltza, gorde eidazu eriotzaraño; ta iñoizko aldian eskatzen badeutzut, ez zoro baten

esanai baño geyago jaramon, Zeu ta Zeure seme Jesus'egaz bizi, Zeuek lagunduta il, eta Zeuen arpegi ederra ikusten egon nadiñ betikotasun gustian. ¡Alan izan dedilla!

JAUNARTZE SANTUA

Komuniñoko Sakramentu Santua, Sakramentu gustietatik andiena, santuena, ta beste gustien burua da; Jesukristo gure Jauna egiz eta oso-osorik bere gorputz, odol, arima ta Jaungoikotasun gustiagaz bertan artzen dalako. Erdu sarri, ta alik gertuerarik onenagaz, graziaren iturburu onetara; zure arimia aseta ta aberastu nait badozu.

GERTUERAK.—*Gorputzaren*, aldetik, barurik egin biar da, ezer jan ez edan barik aurreko gabeko amabietatik aurrera (1) Oyetati'k urtenico odol apur bat, nai aginartian geldituriko ondakiña iruntzi-arren, ezta baru au galtzen; ezta aua uragaz garbituta be, ez gabitorduan estarriti'k bera juaniko tantaren bategaz be; zigarrua, artuta be ez.

Arimiaren aldetik, grazian egon biar da; eta pekatu astunian jausi danak, grazia ori konfesiñuaren bidez, aldala, jadtizi biar dau. Konfesata gero pekaturen bat

(1) Edozein ordulari edo erlojuri jaramon leikio, oso zorua ezpada.

gogoratu arreu, eztago ardurarik ¡Jaunartu!; ta aztu jatzun pekatua, urrengo konfesiñuan autortu. Jakin begiye geyenez Jaungoikuaren grazian dagozanak, jaunartu leikiela, pekatu astun *ziurrik* ezpadauke.

Agiñakin ostiari ikutzia, ezta pekatu; ez jaunartuta gero chistua botatia be, baña jaunartuta laster bada, oba izango da ez jaurti, nai mozu-zapi edo pañueluan artu. Ondo da, baña ez naita-ezkua, konfesoriarri baimena escatzia.

JAUNARTU AURRERAKO

OTOYA

¿*Nor dator* zugana, ene arimia? ¿Zer da egitera zuazana? ¿Jaungoiko andia, zerulurrak beteten dituana, ta beste milla zeru ta lur balegoz be bertatik beteko leukezana, artuko dozu zeure barru chikian?—Zure zoria Andra-Mariaren zoriaren antzekua da: Andra-Mariak bere zabelian euki ebana, axe bera euki biar dozu zeuk be zeure barruan.—Alan da, Jauna; nire begiak ogia baño eztabe ikusten; baña Zeuk diñozu oso-osorik zagozala ostia chiki orretan. Ba nik siniztzen dot benebenetan, eta gura neuke eria euki, egi, maitetagarri onen alde nere odola ta bizitza gustia emoteko. Sendatu, Jauna,

oraindiño geyago neure sinizte argala.— Bai; eskepe baten neugaitik jayo ziñiana, neugaitik ainbeste zigorrada igaro zenduzana, neugaitik kurutzian il ziñiana, axe bera artu biar zaitut neure biotzian.

¿*Nogana dator*, baña, Jaungoiko andia? ¿Zer naz ni munduko guizon gustien onduan? ¿Eta zer dira munduko guizon gustiak aingeru gustien onduan? ¿Ba zer izango naz ni, Jaungoikuagaz bardintzeko?—¿Eta pekatuak egiñ ezpaneu! ¿Baña zenbat bidar loitu eztot biotz au?—¿Eta biotz atsitu onetan sartu Zu ¡oh ene Jesus garbia ta garbizalia!—Zeruak eurak eztagoz garbi Zeure aurrian, aingeruetan be loya aurkitu zenduan, eta nire biotz iguiñgarriak etzaitu atzeratuko?—¿Ainbeste murmuria, berba satar eta, onenian, birau, esan dabezan miñ oni ikutuko deütsazu? ¿Ainbeste gurari loiren sorlekua, diabruen abia bat izan dan biotz atsitu onetan ipiñi zeure jarlekua, aingeruen ego-ganian bizi zarian orrek?—S. Juan Batiatzalliak, ezta zeure oñetakuen uela azkatuteko be etzala duin baziñuan; S. Pedro'k Zu ikusita, diadar egin baeban: Ken, Jauna, nigandik, pekatari bat naz-da; ¿zelan elduko naz Zugana pekatari andi bat izanik, ez oñetakuen uela askatutera, neure bularrian artu, ta neure gorputz lo onegaz zeure gorputz garbi oribatuzakuntzarik estuenian, jatekua jaten dabena gaz lez, bat egitera baño?

¿Zetako dator? Neure Aita da; ta, bere Biotz ederra maitetasunez beteta, seme galdu au laztandutera dator; osagillerik onena da, ta gaixo au osatutera dator; maixurik enena, erakustera; atsegiñ gustien jatorria, ni pozez betetera.

Erdu, ba, Jauna, erdu ordu onian. Bakit ondo enazala duiñ; baña ¿nora juango naz Zeu bazara nire bizitza ta zoriontasun gustia? Erdu, ba; nire biozchu au zeure eder orregaz bat egin dedilla; garbitu, osatu, argitu, poztu ta atsegindu nagizu.

¡Ah, Jauna; eta zein argi dakustaa neure biotzaren oztasuna! ¡Eta zelan minduten naben Zu geyago ez maitetziak! ¡Jauna! maitetu gura zindukedaz aingerurik sutsuenac beste, Zeure Ama Mariak beste, Zeuk zeurorrek beste. Artu, Jauna, neure izenian maitetasun gusti ori, neuria baliz lez; neure biotz leitu onek atzeratu etzai-zan. ¡Jesus'en Biotza! altaran zagozan lez, maitetasunez erreten, agertu ziñian zorioneko Margarita Maria Alakoke'kori: laba gori orretatik, chinpartchu bat nire biotz epel onetara.

¡Oh, Maria, Jesus'en eta neure Ama maitia! Bitarteko izan zakidaz ordu onetan.—Amak semechuren bat beste bati agertu biar deutsanian, begiratu arpegira, ta, loi ikusten badau, garbitu barik eztau isten. Begirakunechu bat nire arimara be, ta Zure Biotz, errukitsu orretatik dario-

tzun graziako ur tanta bategaz baño ezpada be, garbitu nire biotza, Zeure seme Jesus'en aurrera orban barik agertu nadin; eta eskutik artuta lez, eruan nagizu beragana, edo obeto sartu zakidaz neure barruan, eta artuidazu zeuk, bizitzan artzen zenduan lez, neure arima zikin onek loitu eztaizun Zeure Seme maitia. Amen.

Irudituzu, ba Andra-Mariak esku batetik eta aingeru jagoliak bestetik artuta, ipinten zaituezala Altarako Mai Santuan. Biztu zuk zeure sinistia, ta egiñ kontu, ostia aretan ikusten dozula Jesus, munduan ebillen lez, guizon-antzagaz, eta abade jaunak erriari begiratu, eskuetan artu ta jasoten dabenian, ezaizu beragaz batera iru bidar apal tasunik andienagaz:

¡Jauna! ez naz ni duiñ Zu nire echian sartzeko; baño esaizu, ta beste barik nire arimia osatuko da (1).

Gure Jauna artzeko egon geldi, lotsaz eta itzalez, albuetara begiratu barik, jaso burua, begiak beruntz edo ichita daukazuzala; zabaldu aua, atara miña ez geyegi ez gichiegi, ta iruntzi Ostia Santua, apur bat bustitakuan.

JAUNARTU-OSTIAN

Jaunartuta, belaun bakar bategaz belaunikotu, juan toki eskutu batera, ichi begiak, eta batu, baño bake-bakian, beste sentzun gustiak.

Egiñ biar dana da: 1.º *Ikusi zeure ba-*

(1) Euntari edo eun soldadun nagosiak bere echera otseiñ edo kriaau osatutera Jesus etorrela ikusirik, esan ebazan Eleiziak jaunartu aurretako daukazan berba onek.

SAN PEDRO
JUNDAZ

rruan Jesu-Kristo gure Jauna, munduan ebillen antzera ta aingeruz inguraturik, eta gurtu edo adorau eurakin batera, esanaz.

¿Egia da, Jauna, neure barruan zaukadala? ¿Zek ekarri zaitu biotz ain chiki ta atsitu onetara? ¡Ezagun da, neure Aita benetako ta maitetzallia zariala!—Ni makurtzen naz Zeure aurrian, eta neure indar gustiaz gurtu, adoraten zaitudaz, aingeru orrekin batera. Euren adiñ zoli ta borondate sutsua euki gura neuke, eurak lez, Zu ezagutu ta maitetzeko. ¡Ah, nok leukezan eskuan zeru, lur eta ichasuetako gauza gustiak, Zeure aurrera Zeu gurtutera ekarteko! Beñik-beiñ artuidazu neure bi-ozchu au, ta beragaz batera, neuriak balira lez, Andra-Mariak, zeruko zorioneko ta lurreko santuak, mnnduko izate danac emoten deutzuezan goratasun eta alabantza gustiak.

2.^{en} *Eskerrak emon*: Eskerrak emoten deutzudaz, Jauna. jayotzatik ona egiñ deustazuzan mesede gustiakaitik: sortu ta kristiñau egiñ nozulako; ainbeste bidar, pekatuak parkatuaz, inpernutik gorde nozulako, neure barrura etorri zarialako, ta Zuk dakizuzan beste mesede gustiakaitik: Gustien kitugarritzat eskintzen deutsat Aita Betikuari Zeure gorputz, odol, arima ta Jaungoikotasuna; ba neuria zara, beiñ neure barrura etorri zarian ezkerro.

3.^{en} Ikusi zelan dagoan Jesus geure barruan esku biak ondasunez beteta, ta gizonai arpegian emoten, eurak ondasun gustien biarrez egon, eta beragana eske ezetozalako, A. Alvarez, S. Teresa'ren konfesore, birtute andiko Jesuitiak ikusi eban lez, eta *gura dozun gustia eskatun*; ba Jaungoikuagandik gura dana eskuratze-ko, auxe da erarik onena.

¡Ene Jesus ona! Zeure ondasunak nigan zabaltzen etorri zarian ezkerro, mesede bat eskatu nai deutzut, ¡andiena! ez nadi-lla inpernura juan! ¡Jauna! ¿Nire miñ au oiñ Zu alabaten, eta gero Zu madarika-tzen egon betiko inpernuan? ¿Nire biotz au oiñ Zu maitetzen; eta gero gorrotorik bizienagaz betiko Zu gorrotau? Zugaz bat lez eginda orain, eta gero Zugandik beti-ko aldendu? Zeu zarianagaitik, eta une onetan erakusten deustazun ondo-naya gaitik, ¡ez, Jauna, arren, olakorik!

Gorde nagizu, Jauna, ainbeste bidar azpiratu naberen ekandu char onetatik be; emoidazu indarra mundu, diabru ta aragia goituteko. Botajozu Zeure oneste edo bendeziño santua esku-artian darabildan arazo oni; baita neure echeke, senide, adizkide, ongille ta areriuai be. Eta ni gaixua ta Zu osagillia izanik, almenik-almen eta sentzunik? sentzun ekarri biar zaitut ¿Ezto-zu ikusten irudimen au, irudi charrak aiñ errez ekarten deustazana? Garbituidazu.

¿Zeure gauzetarako aiñ illuna dodan adin au? Argituidazu. ¿Eta guramen macal, gaur jaso, biar jausi dabillen au? Indartuidazu. Emen daukazuz begi onek, gauza charretara berez duazanak; belarriak, mundurako edegita, Zuretzat ichiak; miñ au, murmurria ta autu satarretarako aiñ ariña. Ikutu egioezu gaixo mueta gustiak ikutua-gaz bakarrik osatzen zenduzan gorputz orregaz; garbitu ta zainduizuz, pekatura eruan eznagien.

Lagundu eguioezu Aita Santu, Obispo, Abade, erligioso, agintari ta beste erligiñuari kalte nai on asko egin leyen gustiai be; bakochak bere egiñ-biarrak ondo beterik, bake santu baten aurreratu ta za baldu dediñ gure erligiño salbagillia.

Izuri, Jauna, azkenez, garbilekuko arimai be, batezbe geure artekuai, niri aiñ ugari emon deustazun odol garbitzalle orren tantachu bat bada be; atsekabe aiñ andietatik ainbat lasterren urtenik, Zure errukitasuna alabau ta gugaitik geyago ta geyago eskatzera zerura juan daitezcan.

4.^{en} *Eskini*. Mesede andi onen ordez, ¿zer emongo deutzut, Jauna? Baña ¿zer daukat nik emoteko, Zeure eskutik artu eztodanik? Orregaitiño be bakit gauza bat gura dozula beste gustien ganetik: eztai-dala geyago pekaturik egiñ. ¿Baña aiñ lotsabagia izango naz? ¿Maitetasunik andienagaz, eta neure onik andienerako artu

dozun neure biotzeko bizitokitik aterako zaitut? Eta ¿nor artzeko Zeure orde? Zeure ta neure areriorik andiena, ¡diabrua berbera! ¿Eta aldakuntza kaltegarri au egingo dot? ¿Eztot eukiko Zeuretzat ez neure buruarentzat ondo-gura geyago?

Kopoe Santua ardauagaz, beste edozeiñ ontzi baliz lez, loitutia pekatu andia bada, Zeure Gorputzak eta orio Santuak ikutu deutsalako; ¿zer izango da Zeure jarlekutzat artu dozun neure biotz au, munduko gauzarik loi ta atsituenagaz, pekatuagaz, baltzitu, zikindu ta diabruaren bizileku bat eginda ipintia?

Ez; eztoz loituko santututa dagozan begi onek begirakune nasayakin, ez belarriak murmuria ta autu charrak gogoz entzunagaz, ez miña berba zikiñak, ainbat gichiago inpernutarren birauak esanagaz; eta Jaungoikuaren beraren bizilekua dan biotz au, zaindu nai dot, gauza santu bat lez, pekatu-astun gustietatik.

Gure mixiñuetako jazopenetan irakurten da, eldurik indio bat Paskoaldian mixiolariagana eskatu eutsala gure Jauna. Mixiolariak. ¡Esaizuz, ba pekatuak!—Eta indiuak: ¿Ze pekatu?—Igestik onakuak.—¿Zer?, erantzun eutsan indiuak, dana arrituta, an, zuen errietan, kristiñauak, jaunartuta gero be ¿oraindio pekatu egiten dabe?—Indio orrechek ikasi eban ondo zer dan jaunartzia.

Esan darue ordu-lauren baten gichi-
gora-bera egoten dala Jesu-Kristo jaunartzen dabenaren barruan: orrechegaitik gichienez ordu lauren baten egotia esker-
rarak emoten, gustiz da egokia. Ez, askok egiten daben lez, jaunartuta batera, urten eleizatik. Jesus ate batetik euren echera sartu, ta eurak beste batetik igues; jlotsabakeri andia gizonik ezer-ezenagaz egiten eztana! Zorioneko Aita Avila'k, ikusirik gizon bat jaunartuta batera eleizatik urteten, agindu eutsen mutilchu biri, kandela bana artuta, lagundu egijuela. Mirariturik gizona mutilchu biak albuan ikusieran, dirautso Santuak: «Sakramentu Santua barruan daruazun lez, neuk bialdu deutzudaz argi egitera».

S. IÑAZIO'REN

OTOYA.

Artu, Jauna, ta zeuretu egidazu nire lakemen (libertade) osua, nire gomutamen, adimen eta guramen osua, daucadan eta dodan gustia. Zeuk emon zeunstan; zeugana, Jauna, biurtzen dot; dana da zeuria; agindu gogo osoz. Zeure maitetasun eta grazia emoidazuz, eta naikua dot.

300 eguneko parkamenak, egunian bein esanda (León XIII).

S. IÑAZIO'K ESAN OI EBAN

OTOYA:

Kristo'ren arimia, santutu nagizu.
Kristo'ren gorputza, salbau nagizu.
Kristo'ren odola, asetu nagizu.
Kristo'ren bularreko ura, garbitu nagizu.
Kristo'ren Pasiñua, indartu nagizu.
¡Oh Jesus ona! aitu egidazu.
Zeure zaurien barruan gorde nagizu.
Zugandik aldenduten ez ni laketu.
Arerio gaiztoagandik gorde nagizu.
Neure eriotz-aldian deitu egidazu.
Eta Zeugana juateko agindu egidazu.
Santu gustiakin Zu gozatzeko
Betiraune gustian. Amen.

300 eguneko parkamenak esaten dan bakochian saspí urtekuak egunian bein Meza nai jaunartzeostian, eta parkamen osua illian bein konfesau, jaunartu, Eleizia ikusi ta bertan zerbait erregututa.

JESUS KURUTZEKUARI

OTOYA:

Auspasturik naukazu emen, Zeure aurrian ¡oh Jesus ona ta gustiz gozua! Neure arimako berotasunik andienaz eskatzen

deutzut, iratzi eidazula neure biotzian sinizte, icharopen eta maitetasun bizi bat; neure pekatuen damu egizkua, ta aurre-rantzian besterik ez egiteko erabagi sendua; neure biotzeko samintasun eta errukirik andienaz, gogoratzen ditudan bitartian Zeure bost zauriak, eukirik begien aurrian Zugaitik joh ene Jesus ona! David igarla santuak, ziñuana: *Zulatu deustez neure esku-oñak, eta zenbatu leikez nire azur gustiak.*

Otoi au Jesus Kurutzekuaren aurrian egiñ, Aita Santuarentzat zerbait eskatuaz, berbarako **Aita guria** bat esanda, ta irabazten da parkamen osua, garbilekuco arimai emon leikiena. Pio IX 1858 g. Garagarrillen 31.

Andra Mariagaz bat eginda Jaunartzia.—Gustiz da mesedagarria. *Jaunartu aurrian*, ukatu zeure gertuerak, eta artu zeuretzat Andra Mariak jaunartze-orduan enkiko ebazanak. Eskatu emon daizula bere Biotza, bertan artu daizun Jesus, ez zurian, loi dago-ta Esan, zor deutzazuzan mesediakaitik eskerrak ezin emonik, Jesus emonda, ondio artzeko geratzen zariala; eta Belen'go abelechian, loya izan arren, Jesus'egaz egotiarren, pozik baeguan, zeugana be etorteko.

Jaunartu ezkerro: Batu-batu eginda, baña estutu barik, sartuko zu Jesus ona Andra Mariaren Biotzian, berak ipiñi daizun zeure biotzian Belengo askachuan lez; eta orduko antzera berak zeure orde z gurtu ta maitetu dagiyan. Entzun Ama—Semiak dirautzuen.

Jesusen Biotzaganaco eraspen edo deboziñua

«Ara or gizonak ainbeste maite izan dabezan Biotz au, bere maitetasuna erakusteko antzutu ta ezerbestu arte geratu ezta-na. Baña ain maitetasun andiaren orde, geyenak esker charra, sakrilegiuak, ostasuna ta aintzat ez-artzia baño ezteuste erakusten. Orrechegaitik eskatzen deutzut, Korpus'ko zortzigarren egunetik urrengo barikuan neure Biotza goratzeko, berarizko jai bat egin deilla, jaunartzen dala ta agiriko eskintzari bat egiten jatala, agirian egon nazan egun onetan egin jatazen irau-nen ordaingarritzat. Eta agintzen deutzut nire Biotza zabalduko dala, ugari emoteko nire maitetasunaren doyak, gorapen au emon eta bestiak emon deiden alegintzen dirianen alde».

Jesus'ek, bere Biotza agirian ebala, zorrioneko Margarita M.ª Alakoke' kuari esan eutzazan berba eder onekin, erakutsi euskun: 1.º Zetan dagon bere Biotzaren eraspen eder, gozatsu, mesedegarria; au da: begiratu zein maite gaituzan Jesus'ek, eta maitetasun orri maitetasuna erakustian; eta ikusi zein charto erantzuten deutesen geyenak maitetasun andi orri, zein atseka-

betsu dauken, eta poztuteko alegin egitian.

2.^{en} Zer dan orretarako, batezbe, egin biar dana: jaunartu ta zerbait eskini: 3.^{en} Ortik datozen mesede ugariak: ara emen berberak Margarita Mariari egiñiko ama-bi agintzari nagosiak: 1.ª Euren bizibidian biar dabezan laguntasun gustiak, Neuk emongo deutsedaz. 2.ª Euren sendi edo famelietan bakia zabalduko dot. 3.ª Atsekabe gustietan Neuk atseginduko dodaz. 4.ª Neu izango nabe aterpe ta gordeleku ziurra bizitzan, eta batezbe eriotz-orduan. 5.ª Euren arazuak ugari onetsi edo bedeinkatuko dodaz. 6.^a Pekatariak errukizko iturri ta ichaso muga-bagia aurkituko dabe Nire Biotzian. 7.ª Arima epelak berotuko dira. 8.ª Beruak betetasun andi batera beriala elduko dira. 9.ª Eleiz-gizonai biotzik gogorrenak biguntzeko erreztasuna emongo deutset. 10.ª Nire Biotz onen irudia agirian eta aintzat arturik dauken toki gustiak, onetsico (bedeinkatuko) dodaz. 11.ª Oneraspen (deboziño) au zabaltzen daben gustiak, euren izena neure Biotz onetan ezarrita eukiko dabe, ta ez jake inoiz kenduko. 12.ª Neure Biotz onen errukitasun ganezkakuan eskintzen deutzut, neure maitetasun gustiz altzuak azken-damuko doya emongo deutsela, bederatzi illabete errezkako lenengo barikuetan komulgaten dirian gustiai, eztiriala ilgo nire aserrian, ez eleizako-barik, eta ordu atan neure Biotza

izango dabela aterpe ta gordeleku ziurra.

Deboziño auxe da, San Juan Ebanjelariak Sta. Gertrudis'i esan eutsanez, Jaungoikuak mundu zar, otza, barriztu ta berotzeko azken-aldian bialdu dabena, ta loikerizko uolian itoten dagon mundua gordeteko kuchia: izorigaiztokuak sartu nai eztabenak!

Erreguzko Apostolautzia: Jesusen Biotzaren eraspen au beteteko, Erreguzko Apostolautzia da gaur onena: 1.º *Mallia* eguneroco neke-biarrak eskintzia, esanaz 5.^{en} orrialdeko erregua. 2.^a Errosarioko aren bat egunero errezau; bost arenekua esaten bada, bera da naikua. 3.^a Jaunartze ordaingarria egunero, asteoro edo illero

Ganera 1.º Ez atsekabetu pecatuakin, gaiztuak ain beste saminduta dauken Jesusen Biotz samurra. 2.^{en} Atsegindu berau, batezbe bariku gustietan, geyago illaren lenengokuetan, eta asko be geyago bere egunian 3.^{en} Apaindu ta ornidu bere altarak, batezbe bagillian. 4.^{en} Euki echian eta biotzian bere irudiak, emon bestiari, ta zabaldu deboziño au; bero, baña zur. 5.^{en} Eskatu zabaltzen daben Eleizgizon, eta batezbe mixiolariakaitik; baita beste gustiakaitik be, beste ainbeste egin dayen.

6.^{en} Sartu bere Eleizbatzarretan, eta bete agintzen dan gustia, naita pekatuaren beyan orretaraco lotuta ez egon.

ILTAMUAN (AGOLIÑAN) EGONIKO

JESUSEN BIOTZARI, GAUR IL BIAR DABENAKAITIK

Eun eta berrogei milla inguru gaur il eta agertu biar dabe Jaungoikuaren epaitegira. Betiko zorioneko edo zorigaiztoko izatia une onetatik dago. Guk geure eskariakin egin geinke, zoricharreko izango zirian asko, betiko zorioneko izan deizan.

¡Oh, Jesus gustiz bigun eta arimen maitetzalle sutsua! Zure Biotz gustiz Santua-ren iltamu, ta zure Ama gustiz garbiaren atsekabiakaitik, eskatzen deutzut garbitu daizuzala zeure odolagaz, iltamuan dagozan eta gaur ilgo dirian mundu gustiko pekatariak. ¡Iltamuko Jesus'en Biotza! Erruki zaite ilten dagozanakin.

BIRAUEN ORDAINGARRITZAT GORA-PENAK

Onetsia izan deilla Jaungoikua.

Onetsia bere Izen Santua.

Onetsia Jesukristo Jaungoiko ta gizon egizkua.

Onetsia Jesus'en Izen Santua.

Onetsia Jesukristo Altarako Sakramentu Santuan.

Onetsia Jaungoikuaren Ama goratu, Maria gustiz Santua.

Onetsia bere Sorkunde santu ta garbia.

Onetsia Maria Ama ta Birgiñiaren Izena.

Onetsia Jaungoikua bere aingeru ta Santuetan.

Kurutzetako eginbia

Kurutziaren eginda, esaizu: Neure Jesu-Kristo Jauna.

ESKINTZEKO ERREGUA:

¡Oh Jesus Biotz samur eta errukiorra, nire pekatuak parkatu, ta ni inpernutik ateratiarren ainbeste neke ta lotsari igaro zenduzana! Zure kalbarioko oñatzai jarraiturik, nai neuzkizu gaur erakutsi zeure Nekaldi edo Pasiño Santuagaitik deutzudan esker on eta maitetasuna. Irabazi daidazala deboziño eder oni Eleizamak ezarri deutzazan parkamen ugariak; eta Zuk geyen nai deutsezun eta nik geyen zor deutsedan garbilekuko arimentzat izan beitez.

**Munduan gozatuta
Jesusi jarraitu,
Izango ezin dana
Daigun ezagutu.
Neke ta Kurutziak
Irri ta barriak
Sarri izango ditu
Jesusen Semiak.**

LENENGO EGOTALDI EDO ESTAZIÑUA:

Eriotzako epai edo sententzia Jesus'i emon eutsena.

**Erabagirik dago
Jesus Jaun maitia
Kurutzian ilteko
¡Zein atsekabia!**

ERREGUA.—¡Oh, Jesus ona! Errurik eztozula jakin arren, ¡zein ixillik entzun dozun Pilatos'en epai gogorra! Eta nik esaten jatan berba garraschu bat, ezin entzun izango dot ixillik? Emoidazu, Jauna, indarra esaten deustezan iraunak, eta egiten jatazan okerreriak zeure maitetasun eta neure pekatuakaitik ixillik eruateko, Jui-zioko egunian neure aldeko epaya entzun al-izan daidan.

Aita-guria, Agur Maria ta Gloria.

¡Errukitu, Jauna, pekatari onegaz!

BIGARREN EGOTALDIA:

Jesus'i kurutzia ipiñi eutsen tokia.

**Orain artuten ditu
Jesus Jaun Maitiak
Gure pekatu danak
Kurutze batian.**

ERREGUA.—¡Benetako Isaak esanekua!

¿Nora suaz zeu ilteko egurra lepuan dozu-
la? Soldaua zeure erru guzurrezkuak dia-
darrez esaten, Eskriba ta Fariseuak pozez,
aldra andia begira: ta Zu arpegia chistuz,
odol eta izerdiz, belaunak dardar, kurutze
astuna lepo zaurituan daruazula.—Eta Zu
olan ikusirik, ¿zelan eztauke nire begiak
negarrik? Samurtu ta eskotuizu nire biotz
liorra; ta emoidazu, Jaungoikuaren boron-
datia, naita gogorra izan, gogoz beteteko
indarra.

Aita-guria ta bestiak, len lez.

IRUGARREN EGOTALDIA:

Jesus Kurutziagaz lenengo jausi zan
tokia.

**¡Orra zein astuna dan
Nire pekatua!
Begira zelan daukan
Jesus auzpaztua.**

ERREGUA.—Zeruak eta lurrak indartzen
dozuzan Jesus, zakustaz makaldu ta lu-
rrera ezarria. ¡Kurutze astuna ganian eta
zu azpian, zein ikusgarria!—Eta au jakiñik,
zelan egon neinke pekatuakin damutu bar-
ik? Egizu, arren, Jauna, ezagaturik neure
erru ta utsegitiak, jagi deilla laster nire
biotza zure bide zuzenai jarraitzera.

Aita-guria ta...

LAUGARREN EGOTALDIA:

Jesus'ek bere Ama aurkitu eban tokia.

**¡Nok aditu aldaike
Amaren penia,
Aurkiturik ain lotsaz
Seme ain maitia!**

ERREGUA.—¡Oh, amarik errukarriena!
¡Zelan aurkitu dozu, negarrez billatzen
zenduan Seme laztana! Burua arantzaz
josirik, arpegi ederra chistuz, autsez eta
odolez ezaindurik, gorputz gustia zauriz
beterik: ¿Nora begiratu ziñayo ezpadauko
zati osorik? Biurtu egizuz niganuntz zure
begi errukitsuok; eta egizu eztaidazala
iñoiz barriztau neure pekatuakin Ama-Se-
mion atsekabiak.

Aita-guria ta...

BOSKARREN EGOTALDIA:

Simon Zirene'kua Jesus'i kurutzia erua-
teko laguntzat emon eutsen tokia.

**¡Kurutzia eruaten
Lagundu nai dozu?
Bada nun-nai nekia
Aurkitu daikezu.**

ERREGUA.—¡Oh, Jesus maitia! ¡Zelako go-
gortasuna aurkitu dozun gizonen artian!

Errukia zirudian laguna emotia, baña ara emen zugarako amurruaren asmorik okerr-ena! Gichi derichue, orain-artian egin deutzuen; josi gura zaitue euren eskuakin kurutze orretan, eta edan eragin kaliza garratzaren azkenengo ondar-samiñak. Egizu, ba, bialtzen deutzazuzan atsekabe gustiak eruapenaz igarorik, lagundu daizudala kurutzia eruaten.

Aita-guria ta...

SEIGARREN EGOTALDIA:

Beronikia'k Jesus'i arpegia garbitu eutsan tokia.

**Zapi garbi batian,
Iru itzulitan,
Jesus'en arpegia
Gelditu izan zan.**

ERREGUA.—Noiz-bait aurkitu dozu errukia, Jesus ona; ta zaritzat Zeure arpegiaren irudia ichi deutzazu emakume senduari zapi bateko iru itzulitan. Sendatuizu nire arimia be; ta emoidazu indarra, munduko bildurrak ostikopetu ta Zeure aginduai jarraitzeko. Iratzizu nire biotzian Zure irudia; bere gomutia izan dedin niretzat gauza char gustietarako gorrotua, ta onetarako erakarpena.

Aita-guria ta...

SASPIGARREN EGOTALDIA:

Bigarren aldiz Jesus jausi zan tokia.

**Bigarrenez Jesus
Jausi da emen:
Urten pekatutik
Ambat lasterren.**

ERREGUA.—¡Noiz ezagutuko ete-dot nik ondo neure pekatuen astuntasuna! ¿Bigarren aldian Jesus jausirik eta kurutziazen azpian ikusita, zeren zain egon neinke neure errua ezagutu barik? ¡Oh pekatua! Zelan tokirik izan zinegi geyago nire ariman? ¡Ez! ¡Alperrik jagiko dira inpernuko talda gustiak! Biziko naz bere ontasunez Jesus'egan, eta beragan ilgo naz.

Aita-guria ta...

ZORTZIGARREN EGOTALDIA:

Jesus'ek Jerusalem'go alabai berba egin eutsen tokia.

**Zeri negar egin,
Zeugan daukazu;
Bada pekatua
Maitetu dozu.**

ERREGUA.—¡Bai, Jesus maitia! Neugan daukat, bai, nik zeri negar egin; ba neure pekatuak taju orretara ekarri zaitue. Eta Aita Betikuak, neure pekatuak Zeure ga-

nian artu dozuzalako, ainbeste asarre agertu badau; ¿zer izango da nigaz bere asarreko egun ikaragarrian?—Egizu, arren, benetako negarrakin garbitu nadilla, ta bere bildur santua izan dedilla nire betiko jakituria.

Aita-guria ta...

BEDERATZIGARREN EGOTALDIA:

Irugarrenez Jesus jausi zan tokia.

**¡Oh, pekatuaren
Astuntasuna!
Irugarrenian
Jo egin dau lurra.**

ERREGUA.—¡Oh, Jesus zeruko Erakuslia!
¡Eta zelan erakusten deustazun Zeure iraupen orregaz, nire kurutzia azkeneraño eruaten! Neure pekatuak dira Jaungoikuaren indar ori irugarrenez lurreratu zaituenak. Indartu nagizu, neuk be neure kurutzechuak azkeneraño eruan daidazan, Zeure atsegintzara jarraituteko.

Aita-guria ta...

AMARGAREN EGOTALDIA:

Jesus billoiztu eben tokia.

**Billoiztasunak eta
Jantzi apainduak
Dauke Jesus billoizik
Dana lotsatua.**

ERREGUA.—¡Zeruak izarrez eta zelayak loraz jasten dozuzan Jesus, zakustaz billoizturik! ¿Zer billoizturik? Gustiori zagoz eratzia ta odolez estaldurik. Egizu neure pekatuetatik billoiztu nadilla, eta jantzirik zure graziazko soñekuakin, bizi nadilla iñoiz ezaindu barik, garbi aurkitzeko betiko ezteguetara deitzen deustazunian.

AMAIKAGARREN EGOTALDIA:

Jesus kurutzian josi eben tokia.

**Oiñ eta eskuak
Untzez josirik,
Emen dago Jesus
Miñez beterik.**

ERREGUA.—¡Jesus bigun eta maitetzalle andia, Zeure esku ta oñak gugaitik kurutzian josteko posik emon dozuzana! ¡Zein neke samin eta astunak eztaruazuz, kurutze orretan bizirik josita! Egizu ez nadilla ni be gozatu lurreko atsegin guzurrezkuetan, josirik neure esku ta oñak Zeure bildur santuaren untziakin, kurutze orretan lagundu daizudan.

Aita-guria ta...

AMABIGARREN EGOTALDIA:

Jesus kurutzian il zan tokia.

**Il da, ba, Jesus
Gu biztuteko
Zeruku atiak
Edegiteko.**

ERREGUA.—¡Oh, Aita zerukua! Il da Zure Seme bakarra, ta il da guri betiko bizitzia emotiarren. Igaro ditu ainbeste lotsari ta neke, guri ondasun ugariaguak istiarren. Asko da gogortasunik. Egizu, ba, bere eriotzia izan dedilla nire gurari char gustien eriotzia, beragaz batera zeruan betiko biziteko.

Aita-guria ta...

AMAIRUGARREN EGOTALDIA:

Jesus'en gorputz illa bere Amari altzora eruan eutsen tokia.

**Amaren altzuan
Jesus dago illik;
Eztago ikusteko
Emen biotzik.**

ERREGUA.—¡Oh, Ama naibagez betia! Zein izango ete-zan Zure biotzaren samintasuna, Zeure Seme ain maitia altzuan zeunkanian, burua, esku-oñak eta biotza

zauriz edegita! ¡Nok lagundu al-leizun negarrezko bakartasun orretan! Artu naizu, ba, zure semetzat, eta egizu bizitza garbi bategaz izan nadilla beti zure atsegiña, emon daizudazan gero zeruan zeure amatasūnaren esker gozuak.

Aita-guria ta...

AMALAUGARREN EGOTALDIA:

Jesus obi barri baten sartu eben tokia.

**Obi barri bat nai dau
Zure biotzian
Jesus illak, betiko
Zu bizi zaitian.**

ERREGUA. — ¡Oh, Amarik errukarriena! ¡Zein bakarra gelditu zarian!—¿Nun dozu zure Semia? ¿Nun atsedengo dau zure biotz estutuak? Orain artian, illik bada be, ikusten izan dozu zure Semia; baña arlosa batek estaldu dau, ta eztauke zure begiak iñun atsegiñik.—Egin nagizu ni be zure negarren lagun, gero zeruan betiko atsegindu nadin.

Aita-guria ta...

AZKENA.—Ezteyogun jarraitu Jesus'en oñaiizat irakurte utsagaz. Atara daiguzan arimarako biar doguzan ondasunak.--Ezagutu daigun aragiaren atsegin eta munduaren arrokeri ta labankerietan eztala aurkitzen zerurako biderik; eta onek isten eztabezanak, ezin jarraitu izango deutsalala Jesusi, ez beragaz zeruan tokirik euki.

JESUS'EN BOST ZAURIEN GURTUERIA

Eskerreko oñeko zauriari: ¡Oh neure Jesus'en zauri baliotsua! Biotz gustiaz gurtuten zaitut; eta berau gaitik eskatzen deutzut neure ibillera gaiztuakin eginiko pekatu gustien parkamena. (Aita guria-ta).

Eskumako oñeko zauriari: ¡Oh neure Jesus'en zauri baliotsua! Biotz gustiaz gurtuten zaitut; eta beraugaitik eskatzen deutzut neure berba ta egikune gaizto gustiakiñ egiñiko pekatu gustien parkamena.

Eskerreko eskuko zauriari: ¡Oh neure Jesus'en zauri baliotsua! Biotz gustiaz gurtuten zaitut; eta berau gaitik eskatzen deutzut neure begi ta beste sentzun gustiakin egiñiko pekatu gustien parkamena.

Eskumako eskuko zauriari: ¡Oh neure Jesus'en zauri baliotsua! Neure biotz gustiaz gurtuten zaitut, eta berau gaitik eskatzen deutzut neure gomutamen, adiñ eta guramenaz egiñiko pekatu gustien parkamena.

Sayatseko zauriari: ¡Oh neure Jesus'en zauri gustiz baliotsua! Biotz-biotzetik gurtuten zaitut; eta beraugaitik eskatzen deutzut Jauna, Zure Biotza lantza gogorrak, eta Zure Ama gustiz bigunarena espata zorrotzak josi ebazan lez, baita neure armia be Zeure maitetasunaz josi daizula.

Andra-Mariaganako eraspen edo deboziñua

San Frantzisko'ren Anaidi'ko jazopene-tan irakurten da, Anai Leon'ek malladi (eskillera) bi ikusi ebazala: gorria bata, ta bere goyan Jesukristo; bestia zuria, Andra-Maria ganian eukana. Gorrian-gora juazanak, laster lur-joten eben; baña zuri-tik igoten zirianak, etzirian gora eldu-arte geratzen, Andra-Mariak eskua emoten eutselako. ¡Amaika Kristiñauk euren sal-baziñua jaritziko leukie errezago ta ziurr-ago, Andra-Mariaren bitartez billatuko baleukie! Geyago ondio: Eleizako Guraso Santuak dirauskue, nai-ta-ezkua dala sal-bateko Andra-Mariaganako zaletasuna. Zelan agertu biar dogun eraspen au, irakurri 70 g. orrialdian.

Andra Maria'ganako Joputasuna: (1) Beste deboziño-era bat dago barru-barrukua, geruago ta zabalago mundu gustian duana, ta mesederik andienak arimara dakazana: Andra-Mariaganako Joputasuna. Gauza bi daukaz: 1.^{ua} Geure gorputz eta arimia, munduko ondasun eta zerurako aberastasanak, egin eta igaro biar doguna, garian eta daukagun gustia oso-osorik, Andra Mar-

(1) Esclavitud.

iari emotia; jopu bat bere jaubiaren mendian lez, Andra-Mariaren mendian geratzia, joputasun onegaitik alogerik be, otseiñak lez, estaku barik. Jopu onek, pekatuaren beyan orretarako lotu ez arren, eztauke euren dan gauzarik, egikune, erregu, irabazi ta enparauak, dana ipinten dabe Andra-Mariaren eskuetan; eta besteren bati, bizia zein illa izan, zerbait emon biar badeutse, Andra-Mariari, apal-apal, eskatzen deutse. Baña ezagun da eztala orregaz ezer galtzen, Andra-Mariari emonikua geugana, geituagaz, datorrelako, ta dana dagolako bere eskuetan, gurietan baño toki obian.

· 2.^{en} Eskintza au barriztau, gauza gustiak egiten diriala: a) *Andra-Mariaren bitartez*. Guk egin geinken gustia, loituta egonik gure biotza, gichi da Jaungoikuaren aurrian: batu daiguzan geure irabazi izkichuak Andra-Mariaren ugariakin, eta orduan agertuko dira garbituta, geituta Jaungoikuaren aurrian, eta obeto artuko ditu Andra-Mariaren eskuetatik. Egin biar dira ganera gauza gustiak: b) *Andra-Mariagaz batera*: ukatu bakochak bere erichi ta egikera gustia, begiratu zelan egingo eban Andra-Mariak, zein ederto, zelako Jaungoikua goratzeko goguaz; eta alan, aldogula, egin geuk be; geuk baño be, Andra-Mariak geugan gauza bakocha egiten dabela, geratzen gariela bere altzuan

berak zuzendu gaizan geu ta geure gauza gustiak.

Ezin berba gichitan gauza ain andi ta sakona adierazo lei: zorionekua Andra-Mariak erakusten deutsana, artu ta jarraitzen badeutso, (ba asko dira ondo artzen dabenak, gichi jarraitzen deutsenak); ikusiko dau zelako zaletasuna artzen deutsan Andra-Mariari, zein baketsu, zein garbi, zein santu egiten dan.

Eskintza au egiteko, ondo litzake astebetian, edo beintzat egun baten, zein zatar eta loyak garian ikusten ibiltia, eskaturik Jaungoikuari, Ebanjelioko itsuak lez: Jau-na, ikusi daidala. Bigarren astian edo egunian eskiñi egite gustiak Andra-Maria ezagutzeko, ta errezau errosariua orretarako. Irugarrenian eskatu Andra Mariari Jesukristo ezagutzia, ta esan «Salbia».

Onetara gertuta, egin Andra-Mariaren egunen baten, jaunartu ezkerro, urrengo eskintzia; ta ondo izango da norberaren santuaren egunian, batioko eskintzariak barriztetako be:

JESUCRISTORI,

ANDRA-MARIAREN BITARTEZ,

ESKINTZIA.

Ene Jesus, Jaungoikuaren jakituri gi-

zondua! Nik, pekatari zintzo-ez onek, zeure eskuetan barriztetan dodaz nire batio santuko eskintzariak. Uko egiten deusat betiko, Satanas eta bere asmo ta egikizun gustiai; eta emoten nayako oso-osorik Jesukristo jakituri gizonduari, neure kurutzia bere atzian eruateko neure bizitza gustian, eta orain-arte baño zintzuago izan nadin. Artzen zaitut gaur, oh Maria. neure Ama ta Jaubetzat, zerutar gustien aurrian. Neure gorputz eta arimia, barruko ta kanpoko ondasunak, lengo, oiño ta geroko neure egite on gustiak, danak eskintzen deutzudaz; emoten deutzudala eskubide oso ta betia nigaz eta nire gauza gustiakin, bat ichi barik, Zeuk nai dozuna, Jaungoikuar-en goratasunerako, oiñ eta beti, egiteko.

AGURTZA (ERROSARIUA)

ESATEKO BIDIA

Kurutze Santuaren...

Neure Jesukristo Jauna...

v. *Domine labia mea aperies (esan naidau.)*

Jauna Zuk edegiko dozuz nire espanak).

R. *Et os meum annuntiabit laudem tuam.*

(Eta nire auak Zure gorapena esango dau).

V. *Deus in adiutorium meum intende.*
(Jauna, lagun zakidaz).

R. *Domine ad adjuvandum me festina.*
(Niri laguntzera, arin etorri zakidaz).

V. *Gloria Patri, et Filio et Spiritui Sancto.*
(Gorapena Aitiari, Semiari ta Espiritu Santuari).

R. *Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum Amen.*

(Lenengotan zan lez, orain eta beti, ta betikotasun gustian: Alleluya (Poza), edo: *Laus tibi Domine Rex Aeternae gloriae.* (Gorapena Zuri, betiko atsegintzako Errege Jauna).

Batek: Maria grazia ta errukiaren Ama.

Bestiak: Areriotik gordeaz, garuazuz zeugana.

NAYERAZKO (GOZOKO) ESKUTAPENAK

(Aztelen eta eguenetarako)

1.^{ua} Jaungoikuaren semia gizondu zanekea.

Aita-gure bat, amar Agur-Maria ta Gloria.

- 2.ª Andra-Mariak Isabel lengusiñia ikusi ebanekua.
- 3.ª Jaungoikuaren Semia jayo zane-
nekua.
- 4.ª Andra-Maria garbitu zane-
nekua.
- 5.ª Jesus galdua aurkitu zane-
nekua.

ATSEKABEZKO ESKUTAPENAK

Aste-arte (martitzen)

eta ostiraletarako (barikuetarako).

- 1.^{ua} Jesus'ek Getsemani'ko baratzian (ortuan) egin eban otoa.
- 2.^a Jaungoikuaren Semia zigortu ebe-
nekua.
- 3.^a Jaungoikuaren Semia arantzaz koroitu ebenekua.
- 4.^a Jesus'ek Kalbario'ra Kurutze astu-
na lepuan eruan ebanekua.
- 5.^a Jaungoikuaren Semia Kurutzian josita il ebenekua.

ATSEGINEZKO ESKUTAPENAK

(Eguasten, larunbat (sapatu) ta igande

(domeketarako).

- 1.^{ua} Jaungoikuaren Semia biztu zane-
kua.

- 2.^a Jaungoikuaren Semia zeruratu zane-
nekua.
- 3.^a Espiritu Santua etorri zane-
nekua.
- 4.^a Andra-Maria zeruratu ebenekua.
- 5.^a Andra-Maria zeruan koroitu ebe-
nekua.

ANDRA-MARIA LORETO'KOREN

L E T A Ñ A K

Kirie, eleison
Christe, eleison
Kirie, eleison
Christe, audi nos
Christe, exaudi nos
Pater de Coelis Deus
Fili Redemptor mundi Deus
Spiritus Sancte Deus
Sancta Trinita unus Deus

Sancta Maria,
Sancta Dei Genitrix,
Sancta Virgo Virginum,
Mater Christi,
Mater Divinae gratiae,
Mater Purissima,
Mater Castissima,
Mater Inviolata,
Mater Intemerata,
Mater Immaculata,
Mater amabilis,
Mater admirabilis,
Mater Boni Consilii
Mater Creatoris,
Mater Salvatoris,
Virgo prudentissima,

Ora pro nobis

Virgo veneranda,
Virgo prædicanda,
Virgo potens,
Virgo Clemens,
Virgo fidelis,
Speculum justitiæ,
Sedes sapientiæ,
Causa nostræ lætitiæ,
Vas spirituale,
Vas honorabile,
Vas insigne devotionis,
Rosa mystica,
Turris Davidica,
Turris eburnea,
Domus aurea
Foederis arca,
Janua coeli,
Stella matutina,
Salus infirmorum,
Refugium peccatorum,
Consolatrix afflictorum,
Auxilium Christianorum,
Regina Angelorum,
Regina Patriarcharum,
Regina Prophetarum,
Regina Apostolorum,
Regina Martyrum,
Regina Confessorum,
Regina Virginum,
Regina Sanctorum omnium
Regina sine labe originali concepta
Regina Sacratissimi Rosarii

Agnus Dei qui tollis peccata mundi,

Parce nobis Domine

Agnus Dei qui tollis peccata mundi,

Exaudi nos Domine

Agnus Dei qui tollis peccata mundi,

Miserere Nobis.

V. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi:

OREMUS

¡Oh, Jaungoikua! Zure Seme Bakarrak bere bizitza, eriotza ta biztueriagaz betiko Salbaziñua ekarri euskun. Eskatzen deutzugu eskutapen onek Andra-Mariaren Errosario Santuaren bidez gogoratuaz, daukena antzeztu, ta agintzen dabena jaritzi daigula.

Jesus eta Mariaren Biotz Santuari, *Credo* ta *Salbe*.

SAN BERNARDOK ANDRA-MARIARI

EGITEN EUTSAN OTOYA

Gomuta zaitez, oh Andra-Mari gustiz errukiorra, eztala iñoiz entzun Zuk ichi dozula, zugana eldu, ta Zure laguntasuna eskatu deutzunik. Icharopen onegaz sendaturik, Zeugana nator arin-aringa, Zeure aurrian nago negarrez. Ez, Jaungoiko-Semiaren Ama, nire berbai ezentzunik egin; eta bai abegi onagaz aituidazu, ta eskatzen deutzudana emoidazu.

300 egun park, bakochian; osua, illian.

SAN JOSE'REN ERASPENA (DEBOZIÑUA)

Jesus eta Andra-Mariarenagaz batera, San Jose'rena da beste eraspen gustien ganetikua.

Onetara zaletuteko, ara emen Santa Teresa'ren berba eder onek: Eztaukat goguan San Jose'k, eskatu deustadan gauzarik, jaritzi barik ichi deustala. Arritutekua da zein mesede andiak egin deustazan Jaungoikuak santu onen bitartez; zenbat arrisku, bai gorputzeko bai arimakuetatik, zaindu naberen. Beste santuai premiña baten edo bestian laguntzeko doya, Jaungoikuak emon deustela, dirudi: santu dontsu onek barriz, ezagututa daukat danetan laguntzen dabela; eta Jaungoikuak adierazo nai deuskula, lurrian bere mendian egon zan lez, baita zeruan be eskatzen deustana egiten dabela. Eztot ezagutu benetan maite dabenik, onbidian geyago aurreratu barik, bere debotuai gustiz asko laguntzen deustelako. Bakarrik eskatzen dot, dendatu deyala, Jaungoikuarren, sinizten ezteustanak; eta ikusiko dau zein mesegarria dau Aitalen doatsu oni erregutu, ta beraganako eraspen edo deboziñua eukitia.

SAN JOSE'REN SASPI DOMEKAK BERE
- SASPI ATSEGIN-ATSEKABIAK
GOMUTATEN DIRIALA

Irabazten dira urteko edozein sasaki domeketan errenka edo eten-barik eginda: 1.º-300 eguneko parkamenak lenengo sei domeketan; 2.^{en} Parkamen osua saspigarr-enian, baña konfesau ta komulgauta. 3.^{en} Parkamen osua domeka bakochian be konfesau ta komulgau-ostian, erregu apur bat, berbarako iru Aita-guria ta Agur-Maria ta Gloria, baita gichiago be, Aita Santuaren asmuetarako esanda.

Irakurten eztakianak, baldin bera dagon tokian, errientzat erregu onek egiten ez-padira, euren ordeiz sasaki Aita-guria, Agur-Maria ta Gloria esanda, aitatu dirian domeketako parkamenak irabazi leikez; biar dirian beste gauzak, esan dan lez, egin-ezkero.

Parkamen gustiok garbilekuko arimentzat izan leikez.

LENENGO ATSEGIN-ATSEKABIA.—¡Mariaren Senar garbi, San Jose doatsua! ¡Zein andia izango ete-zan zeure biotzaren atsekabe ta esturia zeure Emazte orban-bagia ichiko zenduan, ala ez, eztabaidan zebiltzanean! ¡Baña zein izango zan zeure atsegiña be,

Jaungoikua gizonduzteko eskutapen andia aingeruak agertu eutzunian!

Atsegin-atsekabe onekaitik eskatzen deutzugu, poztu deizula gure biotza oiñ bizitza on baten pozagaz; eta gure azkenengo atsekabietan, zuriaren antzeko eriotziagaz, Jesus eta Maria lagun doguzala.

Aita-guria, Agur-Maria ta Gloria.

BIGARRENA.—¡Aitalenik zoriontsuena, beste gustien artian Jaungoiko gizonduaren Aitatzat auturiko San Jose doatsua! Jesus-Umia allagiñako ezeukían jayoten ikusita artu zenduan atsekabia, laster biurtu jatzun zeruko poz, aingeru-soñuak entzun, eta gau miraritsu atako argitasuna ikusirik.

Atsegin-atsekabe onekaitik eskatzen deutzugu, bizitza onetako bidia igarotakuan, aingeruen soñuak entzun eta zeruko argitasuna ikustera juan gaizala.

Aita-guria, Agur-Maria ta Gloria.

IRUGARRENA.—¡Oh, Jaungoikuaren legien betetzalle zintzo, San Jose doatsua! Gure Erosle Jesus-Umiak Bile-ebaikunde edo zirkunziziñuan izuri eban odolak biotza ausi eutzun. Baña Jesus'en izenak pozez beteta indartu zinduzan.

Atsegin-atsekabe onekaitik eskatzen deutzugu, kendurik bizitzan gure okerreri gustia, pozik il gaizala, Jesus'en izen santua ao ta biotzian dogula.

Aita-guria, Agur-Maria ta Gloria.

LAUGARRENA.—¡Gure Erospeñ santuko eskutapenetan artu-emonan izan zenduan, San Jose zintzo ta doatsua! Simeon Igarliak Jesus eta Mariak igaro biarko ebena agertu eutzunian, eriotzaraño biozkatu baziñian; baña neke onek ainbeste arimen onerako izango ziriala esanagaz, pozez beterik ichi zinduzan.

Atsegin-atsekabe onekaitik eskatzen deutzugu, Jesus'en irabazi ta Mariaren bitartekotasunez, munduaren azkenian zorioneko bizitzarako jasoko dirianen artian aurkitu gaizala.

Aita-guria, Agur-Maria ta Gloria.

BOSKARRENA.--¡Oh, Jaungoiko gizonduaren jagola arduratsu ta barru-barruko, San Jose doatsua! ¡Zer etzenduan igaro biar izan Jaungoikuaren Semia janaritu ta zaintzeko, batezbe Egipto'ra iges zenduenian! Baña zenbat atseginduko ziñian, Jaungoikua bera zeugaz eukiaz, eta Egipto'ko jainko guzurrezkuak lurrera erasten ikusita!

Atsegin-atsekabe onekaitik eskatzen deutzugu, inpernuko areriu urrin eukirik ta batezbe aldendurik arrisku ta galbidietatik, jausi deilla gure biotzetatik munduko maitetasunen jainko guzurrezko gustia, Jesus eta Maria'ren jarraitzalle izanda, eurentzat bakarrik bizi gaizan, gozatsu ilteko.

Aita-guria, Agur-Maria ta Gloria.

SEIGARRENA.—¡Oh, lurreko aingeru, San Jose doatsua, zeruko Erregia zeure agindupian mirariturik ikusten zenduana! Egipto'tik echeratzian, Arkela'on bildurrez mingostu bayatzun zure poza, aingeruak ziurpeturik, pozik Nazaret'en bizi izan zinian.

Atsegin-atsekabe onekaitik eskatzen deutzugu, bildur char gustietatik gure biotza gordeta, bizi gaizala barruko bake gozatsuan, Jesus eta Maria'gaz ibilli ezkerro, eurak lagundu daiguen eriotz-orduan.

Aita-guria, Agur Maria ta Gloria

SASPIGARRENA.—¡Oh, Santutasun gustien ispillu, San Jose doatsua! Errubarik galduriko Jesus-Umia, zure atsekabe andia-gorako, iru egunian billatu biar izan zenduan, arik-eta Eleizan, irakaslarien erdian pozik adienagaz aurkitu-arte.

Atsegin-atsekabe onekaitik biotz-biotzetik eskatzen deutzugu, ezteigula inoiz galdu Jesus ona pekatu astunagaz. Eta baldin inoizko aldian galduko bageunke, samintasunez billatu daigula, errukitsu aurkitu daigun eriotz-orduan, beragaz zeruan egoteko bere errukitasunak zeugaz batera kantaten.

Aita-guria, Agur Maria ta Gloria.

ANTIPH.—Ipse Jesus erat incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur filius Joseph.

v. Ora pro nobis Sancte Joseph.

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS

Deus qui ineffabili providentia Beatum Joseph Sanctissimæ Genitricis tuæ Sponsum eligere dignatus es: præsta quæsumus, ut quem Protectorem veneramus in terris, intercessorem habere mereamur in cœlis. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum Amen.

BIZIKERA ON BAT EUKITEKO

Gabeko aztermenian (7.^{en} orrialdian) daukazu, euskaldun langille batek euki leikiana.

Ganera, zortzian bein, aldala, konfesau; ta aldanik sarrien, Aita Santuak nai daben lez, jaunartu. Eta gustia batera esateko, artu konfessore jakitun, zuur eta arimazale bat. Oar (abixu) gustien oarra deituten deutso oni San Frantzisko Sales'tarrak. Eta ganeratzen dau: «Milla konfesoretatik bat artuizu, diño A. Maixu Avila'tarrak; eta nik diñot: amar millatik bat artu, uste dogun baño gichiago dira onetarako gauza dirianak-eta.» Ausietan letraurik onena, gaixuetan osagillerik aituenena billatzen do-

gu; zeta salbaziñua, geyen dan gauzia, lenengo topaten dogunaren eskuetan ipiñi? Ikusi gustiak, eta artu, iñoren esamesai jaramon barik, geyen laguntzen deutzuna onbidian geyago aurreratzeke, ez gazo-tsuago artuko zaituzana; zabaldu berari zeure biotza, ez euki sokondo illunik, eta beragaz itundu barik, ez gauza astunian erabagirik artu. Ez beste bategana juan, urtian batzuetan, edo besteren batek geyago laguntzen ete-deutzun ikusteko ezpada.

¡**Eleizia Jaungoikuaren echia da!**

¡**Eleizan ez chisturik bota!**

¡**Eleizan ez berbarik egiñ!**

¡**Eleizan ez errezau altu!**

¡**Eleizan moduz egon!**

¡**Eleizan emakumiak burua estaldu!**

Aita Jesuiten Mixiñuetarako kantak

ELEIZAN SARRERAN

ERRIAK

- 1.ª ; Erdu Pekataria,
Erdu Eleizara!
Jaungoikuaren berbak
«Gogoz entzutera» (Birritan).

KANTARIAK

Birritan. { 1.ª Ez egon pekatuan,
Ez egon luzaro
Damu izan ez daizun
Alperrian gero

Birritan. { 2.ª Pekatuan gaur bertan
Etzaten bazara,
Urrian inpernuan
Itzartuko zara.

Birritan. { 3.ª Mixiño Santu onetan
Ontzen ez bazara,
Benturaz urrenguan
Biziko etzara.

ERDIRAKO

I

- 1.ª Pekatariok Ama
Maria zaituguz:
Zeugan gure biotzak
Gaur ipinten doguz.
*Egizu Zuk, Maria,
Gugaitik erregu
Eriotzako orduan
Ez gaitez an galdu.*
- Birritan. {
- 2.ª Zure izen Santuak
Lagundu bekigu,
Zure Biotz onian
Ustia guk dogu.
- Birritan. {
- 3.ª Zure Semiak gaitu
Zerurik billatu,
Zelan Zuk naiko dozu
Galdu gaitez an gu.
- Birritan. {

II

- 1.ª Agur dolorezko
Ama larritua,
Erregiña laztan,
Errukiz urtua.
*Artu gaizuz, Ama,
Seme nekatuok.*
- Birritan. {
- 2.ª ¡Oh Rakel ederra,
Nekez asetua!
Gu semiok gagoz
Negarrez urtuak.
Artu gaizuz etc.

- 3.ª Zeure Biotzeko
Espata sutsuak
Sartu izan deutzuz
Gure pekatuak.
Artu gaizuz etc.

AZKENERAKO

I

- 1.ª Jesus gure Jaun maite
Amodiotsua
Damu dogu gustiok (Birritan)
Zu ofendidua. (Birritan)
- 2.ª Josirik ikustian
Kurutze orretan Zu,
;Errukiz ; ai! biotza (Birritan)
Nok urratuko ez dau? (Birritan)
Baita baleuko bere
Arri biurtua
Damu dogu gustiok...
- 3.ª Burutik oñetara
Gorputz eder ori
Zauri gordin egiñik (Birritan)
Dozu gustiori (Birritan)
;Ai! zorigaiztokua
Gure pekatua.
Damu dogu gustiok...
- 4.ª Oñak, esku ta albua
Danak zulaturik,
Bizkar-aldia azotez (Birritan)
Gustia apurturik, (Birritan)
Arantza gogorraz
Josirik burua.
Damu dogu...

II

ERRIAK

Jesus eskatzen deutzut
Nik parkaziñua
Birritan. } Lotsaz beterik nator
 } Gustiz damutua.

KANTARIAK

1.ª ¿Noiz arte biar dozu
Egon pekatuan
Zagozala ikusirik
Ia inpernuan?
Diadarrez daukazu
Jesus Jaun maitia,
Benetan nai dabela
Birritan. } Zu laztandutia
2.ª Jesus agertzen jatzu
Dana urraturik,
Odola dariola
Kurtzian josirik.
Neure biotz gustiko
Jesus maitetsua,
Badakit ni nazala
Birritan. } Zure borrarua.

ALTARAKO SAKRAMENTU SANTUARI ⁽¹⁾

I

ERRIAK

Ogi zerutik—etorria }
Zuzara gure—poz gustia } Birritan

(1) Letra onen musikia beste abestidun Eleiz-
liburuchuan aurkituko da.

KANTARIAK

- 1.^a Bildotz Santua—ara emen
Munduko gachak—kentziarren
Sagrariuan—zelan dauen,
Lurra zeruaz—bat egiten. (Birritan)
- 2.^a Misteriorik—andiena
Jaungoikuaren—oroipena
Gozotasunik—gozuena
Gizonentzako daguena. (Birritan)
- 3.ª Gauza gustien—Eguillia
Zeru ta lurren—Erregia
Gure artian—bizitia
Zein zoriona—dan guria. (Birritan)

II

ERRIAK

Or zagoz Jesus—altarian
Gorde nai zaitut—biotzian
Gorde, gorde, biotzian.

KANTARIAK

- 1.ª Zeruetako—Jaun andia
Egiñik gure—janaria
Oh maitetasun ugaria.
Gizonarentzat—geyegia.
- 2.ª Ondasun danen—iturria,
Kentzeko gure—egarria:
; Oh misterio—pozgarria,
Zeru ta lurren—miraria!
- 3.ª Ondo bagako—ichasua
Zerutik jatzi—riko sua
; Oh, maitetasun—ain osua,
Arimientzat—; zein gozua!

III

ERRIAK

Oh, Biotz gozo—Jesusena,
Gure biotzen—gozamina,
Jesus onaren—Biotz ona,
Birritan | Erruki zaitez—gugaz, Jauna.

KANTARIAK

1.^a Gugaitik zagoz—zauritua
Gogor arantzaz—koroitua
Ta kurutzian—untzatua
Birritan | Gustia penaz—samindua.
2.^a Ainbesterano—nozu maite,
Biotza eskintzen—zagoz orche,
Jesus Maitia—bai nik bere
Birritan | Zuri erantzun—gura neuke.
3. Maitasunian—goritua,
Karidadian—sugartua
Sutu egizu—gaur mundua,
Birritan | Gizonen biotz izoztua.

SAKRAMENTU SANTUAREN BATZARKEKO EREZERKIA

¡Abestu dayogun maitasunari!
¡Abestu Jaunari!
¡Jauna emen dago!
Erdu, Gau-gurtzalliak,
Gurtu daigun Jesus Eroslia
Birritan { ¡Aintza Zuri, oh Jesus!
Zeru ta lurak onetsi zaizela:
¡Aintza ta gora Zu, Zeruko Errege!
Maitasuna Zuri, Jaun laztana.

JESUS'EN BIOTZARI

Birritan. { Jesus'en Biotz
Maitetsua
Zure zara gure
Jaun altsua.

- 1.^a Sututa zagoz—beti gizonen
Naiz gaiztuenen—amorian
;Zergaitik, Jauna,-su-gar biziak
Dozus ichiak—Biotzian? (Birritan)
- 2.ª Erdu gugana—Jesus maitia
Zure berbia—betetera
Zu zara gure—Errege, Jaube;
Bizi su bage—ezin gara. (Birritan)
- 3.ª Biotz gozua—Zu aingeruen
Eta Santuen—pozgarria,
Parka eiguzu—gugan jarteko
Ta ezarteko—Zuk begia. (Birritan)

ANDRA MARIARI

I

;Agur, agur, agur María!
Agur, agur, gustiz garbia!

- 1.ª Alabantzak Maria—sortzez garbiari,
Jesus'en eta gure—Ama maitiari.
- 2.ª Maria sortu ziñan—orban bagekua,
Santutasun gustiaz—apaindutakua.
- 3.ª Oinpian zapaldurik—Luzbel'i burua
Garaitu dozu, Ama, betiko inpernua.

4.ª Gure atzian be babel—gu galdu gurarik:
Zu lagun bazaitugu—¡alperrik, ¡alperrik!

5.ª Zeru-goi orretatik—Ama begiratu.
Euskaldunen fedia—zutunik eukizu.

II

Ainbat edertasun—ta argi loretan
Zerua ikusten da—Eleiza onetan
Zu zara zeru—ain pozgarria
Ama maite—Birgiña María.

III

Neure Ama—on laztana
Zuretzat ar—tu naizu,
Aldeztu ta—jagon beti
Zeruratu—nagizu.

Ama batek ezin badau
Semia charto ikusi,
¿Zelan ama-rik onenak
Al-izango-nau ichi?

Diabruak,-grña charrak
Eta mundu-galduak
Gogait einda,-nauke Ama,
¡Luzatu zeure eskuak!

Negarrezko--erbestian
Asko igaroten dogu:
Gure malko samintsuak
Arren, Ama, liortu.

IV

Ama maite, María,
Egiguzu lagun,
Zure bitartez Jesus
Ikusi dagigun

Aingerutar lirio
Chit maitegarria
Uzain gozozko lora
Zerutik jatzia.
Gorde gagizuz, Ama
Birgiña, Maria,
Ez dagigun zikindu
Birtute garbia.

V

1.ª Agur, Jesusen Ama
Birgiña maitia
Agur ichosoko izar
Distiratzallia:
Agur zeruko eguzki,
Atsegin betia:
Agur pekatarien
Kaya ta estalpia.

2.ª ¡Agur gizonen Ama,
Zeruko Erregiña,
Ama gozo maitia,
Maitasun-oxiña!

Zugandik aldetia
Da gauza samiña:

Birritan. { ¡Agur neure biotzeko
Poza ta atsegiña!

VI

Goizeko izarra
Gustiz argia,
Orbanik bage
Ikusten da.
Baña, Maria,
Aren argia
Zure aldian
Illuna da.

Birritan. { Agur, Maria,
Gure eguzkia
Maria, agur
Agur, agur.

KRISTO GURE ERREGE

Birritan. { Kristo gure Errege
Adorau dagigun,
Zeru-lurren jaube
Autortuten dogu.

2.ª Fede bizi baten
Danok ernai,

Birritan. { Zuriak gara gu
¡ Oh, Jesus, bai!
¡ Ez! beste jauberik
Estogu nai.

3.ª Jesus'en etsayak
Betoz noz-nai,

Birritan. { Armak eskuetan
Egon ernai:
Jesusekin guazen,
Guazen alai.

¡ A U R R E R A !

Birritan. { ¡ Aurrera! biozt fedez betiak!
¡ Aurrera, euskal-kristiñaua!
¡ Aurrera! ¡ bai! bildurrik bage
Kristo geugaz beti dua.

Begira gure bandera
Begira zein ederra
Ezta ikusi iñoiz bardiñik
Zeru goitik bera.

Jesus'en Biotz gozua
Munduaren erdian
Errege coroatua
Ikusi artian

Birritan. { Gerra beti, gerra bizia
Bere arerio gogorrakin
Su-ta-gar badatoz bere
Inpernu baltzakin.

Birritan. { Kristo izango da,
Kristo izango da
Beti ; bai!
Euskaldunen Erregia
Gure biotzen jaubia
Beste jauberik
Eztogu nai.

Entzun beike, entzun beike
Impernuak,
Au da Jesus beraren oyua
«Ni, bai; ni, bai
Errege izango naz
Mundu gustikua,
; Bai!

Birritan. { ; Aurrera! ; bai! ta aurrera beti,
Euskal—Kristiñau fedez sutua
; Aurrera! ; bai! bildurrik bage
Jesus guregaz beti dua.

IÑAZIO

Birritan. { Iñazio,
Gure Patroi andia,
Jesus'en Konpañia
Fundatu
Eta dezu armatu;
Ez da ez etsairik
Jarriko zaitzunik
Iñolaz aurrian
Gaurko egunian;
Naiz betor
Luzifer diabrua,
Utsirik infernua.

Zure soldaduak
Dirade aingeruak,
Zure gidaria
Da Jesus andia:
Garaitu ditu
Zure Konpañiak
Etsayak.

Bitritan . { Ez dauka fediak,
Ez, Kristau neuriak,
Ez dauka bildurrik
Iñungo aldetik.
Iñazio ordago,
Beti ernai dago,
Armetan jarria
Dauka Konpañia,
Chispaz armaturik
Bandera zabalik,
Gau ta egun guk
Gustiok bakia dezagun,
Beti gau eta egun.

UMIAK JESUSEN BIOTZRAI ESKINTZORDUAN

I

..... umiak
Datoz Jesus'gana
Eskiniten deutzela
Biotz eder bana.
*Jesus maite, maite, maitia
Izan beti gure jaubia*

II

Emen gagoz umiak
Pozik Zure aurrian
Gorde gaizuzan beti
Zure Biotzian.

Jesus maite, maite, maitia
Izan beti gure jaubia

III

Zeuriak gariala,
Jesus, badakigu
Ez bazaitugu bere
Zintzo Zu jarraitu.

Jesus maite, maite, maitia
Izan beti gure jaubia

IV

Jesus izan dedilla
Gustion Errege
Gure biotz-arimen
Jauna eta Jaube.

Jesus maite, maite, maitia
Izan beti gure jaubia

Liburuchu onetan emon dirian erakutsiak, eta beste gauza egoki asko, aurkituko dira *San Inazio'ren Ejertzijuak* derichon liburuchu onen egilliaren beste liburu baten, Florentino Elosu'ren echian argitaltzen dagonian.

